

1. Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel ve belirli bir anlamda kullanılmasına "terim anlam" denir. Bir sözcük, birden fazla alanda terim olarak kullanılabilir. Örneğin "kök" sözcüğü; "Sayıyı kök içine alıp problemi çözelim." cümlesinde matematik terimi, "Kelimenin kökü parantez içinde verilmiştir." cümlesinde ise dil bilgisi terimi olarak kullanılmıştır.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük birden fazla alanda terim olarak kullanılmaz?

- A) Asya, yüz ölçümü ve nüfus yoğunluğu bakımından dünyanın en büyük kıtası olarak bilinir.
B) Ördeklerin ayaklarındaki perde, suda daha hızlı yüzmelerini sağlar.
C) Renkli taç yapraklar, böcekleri kendine çekerek tozlaşmayı sağlar.
D) Oyunun ilk bölümü bitince dekor hemen değiştirildi.

2. I. Çocukcağız, içeride sıkıntıdan patladı.
II. Böyle hafif işler, beni yıldırmaz.
III. Annem, bayram diye her yeri temizledi.
IV. Sıcacık konuşması, hepimizi etkiledi.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümlede mecaz anlamda kullanılan bir kelime bulunmaktadır.
B) II. cümlede tüm kelimeler gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
C) III. cümlelerin son kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.
D) IV. cümlelerin ilk kelimesi gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcükler sırasıyla gerçek ve mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

I	Koliler <u>ağır</u> olduğundan taşımakta zorlandım. Söylediği <u>ağır</u> sözler, onu derinden yaralamıştı.
II	Şiddetli fırtınadan ağacın dalları <u>kırıldı</u> . Bu olaydan sonra cesaretim iyice <u>kırıldı</u> .
III	Fırındaki kek kabardı, mis gibi kokmaya başladı. Onu herkesin içinde övünce koltukları <u>kabardı</u> .
IV	Eski defterleri açmamak üzere <u>kapadım</u> . Yemekler soğumasın diye üstünü <u>kapadım</u> .

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Bir öğretmen, tahtaya "hücre" kelimesinin farklı anlamlarda kullanıldığı dört cümle yazmıştır:

- I. Tarihî kalenin karanlık hücrelerinde mahkûmlar kalıyordu.
II. Mikroskopla incelediğimiz bitki hücreleri, dikdörtgen şeklindeydi.
III. Örgütün gizli bir hücresi, emniyet güçlerince çökertildi.
IV. Arılar, ballarını altıgen şeklindeki petek hücrelerine doldurur.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "hücre" sözcüğü biyoloji terimi olarak kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Uzak diyarlarda, yemyeşil ormanın kalbinde,
I
rengârenk yaprakların sıcacık gülümsediği bir
II
yerde minik bir kirpi yaşadı.
III IV

Bu cümlede numaralandırılmış kelimelerden hangileri mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) I ve IV

6. I. Takımın sol kanadı, bu maçta çok iyi oynadı.
II. Yaralı kuşun kanadını tedavi ettiler.
III. Okuduğum her kitap, hayal dünyama yeni kanatlar takıyordu.

Verilen cümlelerde altı çizili kelimelerin anlam özelliği sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Mecaz - gerçek - terim
B) Terim - mecaz - gerçek
C) Mecaz - terim - gerçek
D) Terim - gerçek - mecaz

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Bu ay mutfak masrafını biraz kısmalıyız. (Mecaz)
B) Bu kadar derin düşünmene gerek yok ki. (Gerçek)
C) Çocuk, istedikleri alınmayınca köpürdü. (Mecaz)
D) Yumuşak yastığa başını koyunca uyudu. (Gerçek)

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içindeki sözcük, boş bırakılan yere getirilirse mecaz anlam kazanmaz?

- A) Milli takımımız rakibini - - - - geçti. (ezmek)
B) Maça gidemediğimizden biletler - - - - . (yanmak)
C) Havalarda - - - - başlayınca doğalgazı yaktık. (soğumak)
D) Sen istediğini yap, benim için - - - - hoş. (hava)

9. Bir sözcüğün gerçek anlamından uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Bu tanıma göre aşağıdaki dizelerin hangisinde "mecaz anlamlı" sözcük kullanılmıştır?

- A) Altın saçları dalgalanıyor rüzgarda
Işıl ışıl yanıyor mavi gözleri
B) Ne zaman yıkılıp yere düştüysem
Bırakıp da gitti dost bildiklerim
C) Apansız uyanırsan gecenin bir yerinde
Gözlerin uzun uzun karanlığa dalarsa
D) Süzülüp mavi göklerden yere doğru
Omzuma bir beyaz güvercin kondu

10. "Açmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlerden hangisine getirilirse gerçek anlamıyla kullanılmış olur?

- A) Uzun süredir kilitli duran eski sandığın ka-
pağını güçlükle - - - - .
B) Bugün giydiği mavi gömlek, yüzünü iyice
- - - - .
C) Konuşmacı, toplantının sonunda konuyu
biraz daha - - - - .
D) Burası beni - - - - başka yere gidelim.

1. Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla gösterilen sözcüklerden hangisi terim anlamı değildir?

- A) Görsel sanatlar dersi için okuldan bir adet tuval istediler. (tuval)
- B) Sabah pişen ekmeğin kokusu, bütün eve yayılmıştı. (kokusu)
- C) Bu eserin bestesini ünlü bir sanatçı yapmış. (beste)
- D) Borcunu senet imzalayarak kabul etti. (senet)

2. Aradan geçen yıllar bu yaranın üzerinde ka-
buk bağlasa da gönüllerdeki yangını hiç sön-
dürmedi.

Bu cümledeki altı çizili kelimelerden kaç ta-
nesi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

3. Bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamına ve bu an-
lama bağlı olarak kazandığı yeni anlamlara
gerçek anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde
geçen sözcüklerin tümü gerçek anlamlıdır?

- A) Yazar, yaşadıklarını satırlara dökerek ken-
dini ifade etti.
- B) Başarılı olacağına dair güçlü bir inanç bes-
liyordu.
- C) Kitabı okurken bambaşka bir dünyaya daldı.
- D) Balkona oturmuş annesiyle sohbet ediyordu.

4. Gelişen teknolojiyle birlikte film dünyası büyük
bir değişim geçirdi. Artık dijital efektler saye-
sinde hayal gücümüzün ötesinde sahneler iz-
liyoruz. Hatta bir yapımın sadece kısa bir frag-
manı bile kullanılan bu teknikler sayesinde
bizleri heyecanlandırmaya yetiyor.

Bu metindeki sözcüklerden sinema terim-
leri sözlüğü oluşturulursa aşağıdakilerden
hangisine bu sözlükte yer verilmez?

- A) Fragman
- B) Film
- C) Dijital
- D) Efekt

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz an-
lamda kullanılan birden fazla sözcük vardır?

- A) Bu olaydan sonra burnuma kötü kokular
geliyor.
- B) İçime çöken karamsarlık kaç gündür beni
yedi bitirdi.
- C) Okula giden çocuk, hemen arkadaşlarıyla
kaynaşmış.
- D) Ticarette başarılı olmak için küçükken piş-
mek gerekir.

6. "Renkli" kelimesi aşağıdaki cümlelerin han-
gisinde mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Anlattıklarıyla dersi çok renkli hâle getirdi.
- B) Şenlik, renkli görüntülere sahne oldu.
- C) Çocuklar, renkli balonlarla oynuyordu.
- D) Renkli kişiliğiyle herkesin sevgisini kazandı.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği karşısında yanlış verilmiştir?

	Cümle	Anlam Özelliği
A)	Ailenin tek çocuğu olarak tüm <u>yükü</u> omuzlamak zorunda kaldı.	Mecaz
B)	Kentsel dönüşümden dolayı bu- radaki evlerin çoğu <u>yıkıldı</u> .	Gerçek
C)	Onun kadar gamsız ve <u>geniş</u> birini görmedim.	Mecaz
D)	Öyle <u>yanık</u> bir sesi var ki insanın yüreğine işliyor.	Gerçek

8. Gerçek anlam, bir sözcüğün akla gelen ilk anlamı ve bu anlama bağlı kalarak cümle içinde kazandığı yeni anlamlardır. Mecaz anlam ise sözcüğün, gerçek anlamından uzaklaşarak ilgi ve benzetme sonucu kazandığı yeni anlamdır. Mesela "parlak" sözcüğü, "Sabanleyin gökyüzü parlak, ufuk açıktı." cümlesinde gerçek anlamıyla "Bu çocuğun geleceği parlak." cümlesinde ise mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

Bu açıklamaya göre "çökmek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Sel felaketi sonrası köyün başındaki birçok ev çöktü.
B) Düşman saldırısı karşısında vatan kaleleri birer birer çöktü.
C) Babası hasta olunca Ali'nin yüreğine ilk defa çaresizlik çöktü.
D) Dağ gibi sağlam adam, birkaç sene içinde aniden çöktü.

9. Yazarın son kitabındaki keskin üslubu, okuyucuyu ilk sayfadan itibaren etkisi altına alıyor. Eserlerinde genellikle toplumsal meseleleri ele alan yazar, bu kitabında aile bağlarının nasıl çözüldüğünü etkileyici bir dille anlatmış. Hikayenin kurgusu o kadar sağlam ki olaylar arasındaki geçişlerde hiçbir kopukluk hissedilmiyor. Bu başarılı çalışma, edebiyat dünyasında uzun süre konuşulacak bir eser olarak yerini alacak gibi görünüyor.

Bu metinle ilgili,

- I. "Keskin" sözcüğü, mecaz anlamda kullanılmıştır.
II. "Kopukluk" sözcüğü, mecaz anlamda kullanılmıştır.
III. "Çözülmek" sözcüğü, gerçek anlamda kullanılmıştır.
IV. "Eser" sözcüğü, terim anlamda kullanılmıştır.

yargılardan hangisi doğrudur?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I ve IV

10. Terim anlamlı kelimeler, mecaz anlamda kullanıldığında terim anlam özelliklerini kaybeder.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı kelime mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Yaşadıklarından sonra hayata bakış açısı değişti.
B) Bu haberle birlikte zihnimdeki sis perdesi aralandı.
C) Matematik sınavında soruların çözümünü doğru yaptı.
D) Tartışmayı uzatmadan konuyu kökünden bitirdiler.

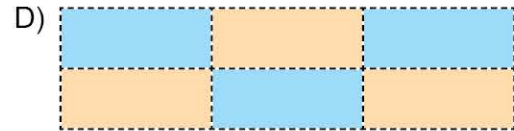
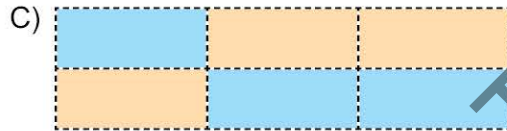

1 ve 2. soruları metne göre cevaplayınız.

Aşağıdaki tabloda "saymak" sözcüğünün gerçek anlamda kullanıldığı cümleler sarıya, mecaz anlamda kullanıldığı cümleler maviye boyanacaktır.

Sen beni sayarsan ben de seni sayarım.	Onun iyiliklerini saymakla bitiremeyiz.	O kadar parayı yanımda sayıp verdi.
Birden yüze kadar takılmadan sayıyor.	Bunu saymam, bir gün daha misafir etmek istiyorum.	Bundan sonraki ödemeleri de sayarsak borcumuz kalmaz.

1. Buna göre tablonun son hâli aşağıdakilerden hangisi olur?

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "saymak" kelimesi, tabloda sarıya boyanan anlamlarından biriyle kullanılmamıştır?

- A) Pazarcı, çuvaldaki elmaların kaç tane olduğunu anlamak için onları tek tek saydı.
- B) O, fikirlerine değer verilmeyen birini asla adam yerine saymazdı.
- C) İşçiler, kamyonlardan indirilen çuvaları sayarak depoya taşımaya başladılar.
- D) Alfabeği tersten saymasını istediğimizde hepimizden daha hızlı bir şekilde bitirdi.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

3. Bir sözcüğün mecaz anlamı "Güncel Türkçe Sözlük"te anlamların yanına yazılarak belirtilmektedir. Yanında "mecaz" yazmayan anlamlar o sözcüğün gerçek anlamıdır. "Bölmek" sözcüğünün anlamları şunlardır:

GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

bölmek, er

1. **-i** Bir bütünü iki veya daha çok parçaya ayırmak, taksim etmek:
"Bir domates aldı, çakıyla dörde böldü." - Necati Cumali
2. **-i, mecaz** Birliğin bozulmasına yol açmak, parçalamak.
3. **-i, matematik** Bir sayının içinde başka bir sayının kaç defa bulunduğunu belirlemek.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bölmek" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) Dedikodular, aramızdaki o sarsılmaz birlikteliği zayıflatıp böldü.
B) Öğretmen, pizzayı eşit parçalara bölerek öğrencilere dağıttı.
C) Tarlayı iki kardeş arasında bölmek için ölçüm yapıldı.
D) Bu problemi çözmek için önce sayıyı ikiye bölmelisin.

4. Cüneyt öğretmen, derste öğrencilerine terim anlamlı sözcükleri anlatmış ve bir sözcüğün birden fazla alanda terim olarak kullanılabileceği söylemiştir. Öğrencilerden birden fazla alanda terim olarak kullanılan sözcüklere örnek vermelerini ve bu sözcükleri iki farklı alanda terim olarak kullanmalarını istemiştir.

Öğrenciler aşağıdaki örnekleri vermiştir:

GÖVDE	Bitkinin topraktan aldığı mineraller, gövde yoluyla yapraklara kadar iletilir.	Rüzgâr
	Yapılan muayenede hastanın gövdesinde darbe izine rastlanmadı.	
KÖPRÜ	Doktorum, çekilen dişimin yerine köprü yapılacağını söyledi.	Ada
	Kitaplar, geçmişin tecrübesi ile geleceğin hayalleri arasında sağlam bir gönül köprüsü kurar.	
PERDE	Ördek ve kaz gibi su kuşlarının ayaklarındaki perde yapısı, onların hızlı yüzmesini sağlar.	Ayaz
	Yazarın kaleme aldığı bu dram türündeki tiyatro eseri, üç perdeden oluşuyor.	
KANUN	Mecliste kabul edilen yeni kanun, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.	Berilcan
	Konserin en etkileyici anı, sanatçının kanun taksimine başladığı dakikalardı.	

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi verdiği örnekte yanlışlık yapmıştır?

- A) Rüzgâr B) Ada C) Ayaz D) Berilcan

1. Bir öğretmen, öğrencilerden "durmak" sözcüğünü "İşlemez olmak, çalışmamak" anlamında kullanmalarını istemiştir.

Merve

Uzun süren yağmur, sonunda durdu.

Sıraç

Saatim aniden durduğu için geç kaldım.

Melis

İnan sabahtan beri hiç durmadım.

Kaan

Vitrinin önünde durup elbiseleri inceledi.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi "durmak" sözcüğünü öğretmenin verdiği anlamda kullanmıştır?

- A) Merve B) Sıraç
C) Melis D) Kaan

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükle yay ayraç içinde verilen anlamı uyuşmamaktadır?

- A) Genç sporcunun parlak performansı, herkesi etkiledi. (Göze çarpacak kadar başarılı)
B) O kadar geniş bir insandır ki hiçbir şeyi sorun etmez. (Hoşgörülü, rahat olan)
C) Hastanın kuru öksürüğü, gece boyunca sürdü. (Canlılığını yitirmiş)
D) Bugün hava kapalı, güneş hiç görünmüyor. (Bulutlu, karanlık)

3. Aşağıdaki kartların hangisinde "yakın" sözcüğünün cümleye kattığı anlam yanlış gösterilmiştir?

A)

Benzeyen, andıran, yaklaşan

Bu ses, duyduğum bir melodiye oldukça yakın geldi.

B)

Uzak olmayan yer

Eczane evimize yakın olduğu için yürüyerek gittik.

C)

Az bir ara ile ayrılmış olan (zaman ve yer), uzak karşıtı

Yakın zamanda bir toplantı daha yapılacaktır.

D)

Aralarında sıkı ilişki olan

Onunla yakın bir arkadaşlığımız var.

4.

Geri gelmek, geri gitmek	%15
Bir tarafa sapmak	%25
Kendini bir yandan bir yana çevirmek	%20
Hileyle, gizlice yapılmak	%40

Bu tabloda "dönmek" sözcüğünün anlamları ve "dönmek" sözcüğünü bu anlamlarda kullanan katılımcıların oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisi %20'lik dilime giren katılımcılardan birinin söylediği cümledir?

- A) Yolun sonunda dar bir sokağa döndü.
B) Arkamdan kim bilir neler dönüyor.
C) Unuttuğu defteri almak için eve döndü.
D) Yatağında sabaha kadar dönüp durdu.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Bazı yazarlar fildişi kulelerinden inmedikleri için sıradan insanın derdini anlayamazlar. Oysa büyük sanatçılar, halkın içine karışıp onlarla aynı dili konuşanlardır.

Bu metindeki "aynı dili konuşmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı yabancı dili biliyor olmak.
- B) Toplumun duygu ve düşüncelerini paylaşmak, onları anlamak.
- C) Sürekli halkın kullandığı kelimeleri seçmek.
- D) Sadece kendi yaşadığı bölgenin sorunlarını yazmak.

6. "Karışmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Tartışmaya başkaları karışınca konu kapandı." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Olayın büyümemesi için güvenlik görevlileri olaya karıştı.
- B) Yağmurla birlikte suyun rengi karıştı.
- C) Düzenli çalışmadığımız için konular hep birbirine karıştı.
- D) Belgeler, masanın üzerinde karışmıştı.

7. Sanatçı, eserlerinde toplumsal sorunları dile getirirken suya sabuna dokunmayan bir tavır sergilemek yerine aksine her zaman sorumluluk alır.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimseyi incitmeyen, risk almayan
- B) Çok titiz ve temiz çalışan
- C) Sorunları çözmekten kaçınan
- D) Sürekli başkalarını eleştiren

8. Yıllardır hayalini kurduğu projeyi nihayet hayata geçirmek için kolları sıvadı.

Bu cümledeki altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işi yapmaya hazır duruma gelmek.
- B) Çok büyük bir başarı elde etmek.
- C) Bir işi herkesten daha iyi yapmaya çalışmak.
- D) Düşünce veya tasarı hâlindeki bir şeyi uygulamaya koymak.

9. I. Arabayı apartmanın önüne çekti.
II. Balıkçı, ağı kıyıya doğru çekti.
III. Kumaş, boyayı çabucak çekti.
IV. Sünger, suyu hemen çekti.

Numaralanmış cümlelerde "çekmek" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

10. • Engelsiz, serbest
• Gizliliği olmayan, ortada
• Rengi koyu olmayan
• Boşta olan, çalışmaya hazır

"Açık" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamların herhangi biriyle kullanılmıştır?

- A) Bu oda çok güneş aldığı için duvarları açık maviye boyatılır.
- B) Kurumdaki açık kadroya, henüz yeni bir personel atanmadı.
- C) Her şeyi bu kadar açık konuşması çevresindekileri bazen şaşırtıyor.
- D) Pencereyi açık bırakınca içeriye taze bahar havası doldu.

1. Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için doğayı korumak bir tercih değil, zorunluluktur. Ancak günümüzde sanayileşme ve çarpık kentleşme, doğal kaynaklarımızın hızla tükenmesine neden oluyor. Eğer bu gidişata dur demezsek, ekosistemin dengesi geri dönülemez bir şekilde bozulacaktır.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

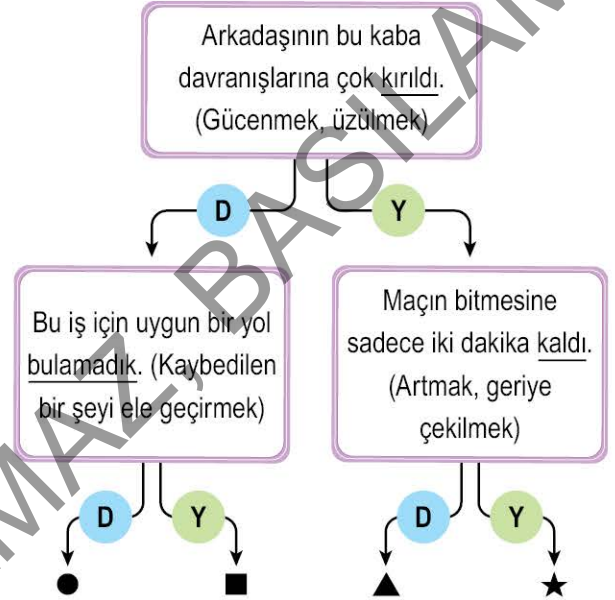
- A) Desteklemek B) Hızlandırmak
C) Engellemek D) Görmezden gelmek

2. Ormanda hızlı koşmasıyla övünen bir tavşan, herkesten önce her işi yapabileceğini sanıyordu. Aynı ormanda yaşayan bilge bir baykuş ise sessizce olup biteni izliyordu. Bir gün tavşan aceleyle çıktığı yolculukta yönünü şaşırıp karanlıkta kaldı. Baykuş, sabırla çevreyi dinleyip yıldızlara bakarak tavşana doğru yolu gösterdi.

Bu metindeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Sanmak" sözcüğü "hayal etmek, gerçek olmamak" anlamında kullanılmıştır.
B) "İzlemek" sözcüğü "dikkatle bakmak, gözlemlemek" anlamında kullanılmıştır.
C) "Kalmak" sözcüğü "bir durumda bulunmak, çıkış yolu bulamamak" anlamında kullanılmıştır.
D) "Göstermek" sözcüğü "yol tarif etmek, rehberlik etmek" anlamında kullanılmıştır.

3. Aşağıdaki cümlelerde yer alan bazı sözcüklerin anlamları yay araç içinde verilmiştir. Eğer verilen anlam cümledeki kullanıma uygunsa "Doğru" (D) uygun değilse "Yanlış" (Y) yolunu takip ederek ilerleyiniz.

Buna göre etkinlik doğru tamamlandığında aşağıdaki sembollerden hangisine ulaşılır?

- A) ● B) ■ C) ▲ D) ★

4. "Kapı" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde "imkân, vesile, başlangıç noktası" anlamında kullanılmıştır?

- A) Evin giriş kapısını boyamak için yardım istedi.
B) Bu yeni iş teklifi, hayatında yepyeni bir kapı açtı.
C) Rüzgâr sert esince açık kalan kapı hızla çarptı.
D) Kapının kilidi bozulduğu için içeri giremediler.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. • Sabırla dayanmak, zorluklara göğüs germek
• Bir yerden, görevden veya işten uzaklaştırılmak
• Hareketlenip canlanmak
• Dağılmak, ortadan kalkmak

Aşağıdaki dizelerde bulunan altı çizili sözcüklerin hangisi, verilen açıklamalardan herhangi birini karşılıamaz?

- A) Dokuz ay koynunda gezdirdi beni
Ne cefalar çekti ne etti anam
Acı tatlı zahmetime katlandı
Uçurdu yuvadan yürüttü anam
- B) Ben küçücük bir ağacım
Yurdumun bir bahçesinde
Topraklar tüterken görün
Dallarım çiçeklesin de
- C) Sen bizim dağları bilmezsin gülüm
Hele boz dumanlar çekilsin de gör
Her haftası bayram, her günü düğün
Hele yaylalara çıkılsın da gör
- D) Senelerce sana hasret taşıyan
Bir gönülle kollarına atılsam
Bende bir gün kucağında yaşayan
Bahtiyarlar arasına katılsam

6. I. Balıkçılar, bu sabah erkenden denize açılıp çok fazla balık tuttular.
II. Annem, misafirler gelene kadar küçük kardeşimi oyalamam için beni evde tuttu.
III. Yeni aldığım boya, duvarın rengini istediğim gibi tuttu.
IV. Akşamki fırtınada dışarı çıkmamamız için bizi zorla salonda tuttular.

"Tutmak" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

7. — Sınavdan kalmışsın, öğretmen seni çağırıyor.
— Çağırsın, umurumda değil.
— Hiç mi endişelenmiyorsun?
— Ben yanlış bir şey yapmadım ki korkayım.

Bu konuşmadaki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa anlam değişmez?

- A) Hata yaptıysam sonucuna da katlanırım.
B) Suçsuz olduğum için tedirgin olmuyorum.
C) Yanlış yaptığımı bildiğimden korkuyorum.
D) Sonucun kötü olacağını düşünüyorum.

8. Yazar, son romanında karakterlerini öyle canlı anlatmış ki sayfaları çevirirken onların nefesini ensenizde hissediyorsunuz. O, her zaman okuyucusuyla gönül bağı kuran bir kalem olmuştur.

Altı çizili ifadenin metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucuyla duygusal yakınlık kurmak
B) Kitaplarını çok yüksek fiyatlara satmak
C) Okuyucunun her istediği konuyu yazmak
D) Eleştirilere her zaman açık olmak

9. Aşağıdakilerin hangisinde "yüz" kelimesinin anlamıyla kullanımı birbirine uymamak-tadır?

- A) **Bir şeyin dış tarafı, dış yüzeyi:** Yastığın yüzünü değiştirmek için odasına gitti.
B) **Utanma duygusu:** Bu kadar yalandan sonra halâ karşımıza çıkacak yüzü var.
C) **Kesici araçların kesen tarafı:** Bıçağın yüzü iyice köreltiği için ekmeği kesemedi.
D) **Bir işin gerçek nedeni:** Evin yola bakan yüzü, fırtınadan dolayı epey yıpranmış.

1 ve 2. soruları metne göre cevaplayınız.

Her yazar, eserinde kendi iç dünyasını yansıtan bir kapı aralar. Bazıları bu kapıyı sonuna kadar açıp okuru içeri davet ederken, bazıları ise sadece bir anahtar deliğinden bakılmasına izin verir. Nuri Pakdil'in dediği gibi: "Yazmak, insanın kendi içindeki uçurumlara köprüler kurmasıdır." Bu yüzden gerçek bir okur, bir kitabı bitirdiğinde sadece bir hikâye öğrenmiş olmaz; yazarın zihin labirentlerinde kaybolup kendi yolunu bulmaya çalışır.

1. Bu parçada geçen "içindeki uçurumlara köprüler kurmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarın, geçmişte yaşadığı büyük acıları unutmaya çalışması
- B) Eser aracılığıyla yazarın, kendi derin duygu ve düşünceleri arasında bağ oluşturması
- C) Yazarın, eserini oluştururken okurun beklentilerini her şeyin önünde tutması
- D) Yazarın karmaşık olay örgüleri kullanarak okuru şaşırtmayı hedeflemesi

2. Parçadaki "yol" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Sorunu çözmek için denediğimiz her yol bizi aynı noktaya çıkardı.
- B) Kar yağışı nedeniyle köy yolu sabaha karşı ulaşımına kapandı.
- C) Bahçedeki küçük çocuk, elindeki değnekle toprağa düz bir yol çizdi.
- D) Evine giden en kısa yolun buradan geçtiğini biliyordu.

3. Aşağıda numaralanmış cümlelerde kullanılan "sarmak" sözcüğü karşılarında verilen anlamlarıyla eşleştirilecektir.

1 Sarmaşık, duvarı sarıp kısa sürede tüm yüzeyi kapladı.

2 Dinlediği müzik onu öyle sardı ki saatlerin nasıl geçtiğini fark etmedi.

3 Çevremdeki herkes sürekli bana sarıyor, bu yüzden iyice bunaldım.

4 Sabah erken saatlerde yoğun sis tüm vadiyi sardı.

Sözle saldırmak; tedirgin etmek

a

Kaplamak

b

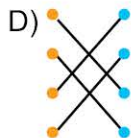
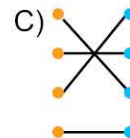
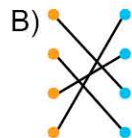
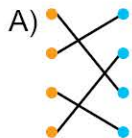
Sarılıp tırmanmak

c

Hoşuna gitmek

d

Sözcüklerin anlamlarıyla doğru eşleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

4. Neye emek verdiyse insan, gün olur o çıkar heybesinden. Zamanını sen bilemezsin ama o ulaşır sana adresinden. Güzellik ekersen güzelliği bulursun. İyilik yaparsan iyilik bulursun. Diyelim ki haset ettin, kem baktın komşuna. Devran döner de kemlik dikilir karşına. Bir müşkülüne koştun mesela darda olanın. Sıkıntılı gününde eli böğründe kalanın. Ay geçer yıl geçer, senin de bir gün başkasına işin düşer. Koşar gelir, kalbi salih olanlar üçer beşer. Payın yok mu sanırsın bu neticede?

Bu metinde geçen bazı kelimelerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- A. Kötü, fena
B. Omza geçirilebilen tek gözlü bir çanta türü
C. İnsan ve hayvan vücudunun kaburga ile kalça arasındaki bölümü
D. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü, mesai
E. Engel, güçlük, zorluk

Verilen anlamlar doğrultusunda bulmaca tamamlanıp numaralı yerlere gelen harfler belirlenerek anahtar kelime bulunacaktır.

Buna göre anahtar kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) KÖLE B) KÖTÜ C) KÖŞE D) KÖŞK

5. Acı günler içinde yoğrulmuş kavrulmuşum

I

Bir goncacık gül gibi açılmadan solmuşum

II

Rüzgârlar esti bana, dağılmış savrulmuşum

III

Her şey üstüme gelmiş, ben dertlerle dolmuşum

Bu şiirde numaralandırılmış sözcüklerin anlamca karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çok yıpranmak	Umutların gerçekleşmemesi	Tutunamamak, sarsılmak
B)	Mahvolmak	Büyüyememek	Şaşırmak
C)	Perişan olmak	Kurumak	Aklını kaybetmek
D)	Olgunlaşmak	Üzülmek	Ne yapacağını bilememek

1. Her insanın çocukluk anılarında bir defter saklanır. Büyük bir hevesle seçilir sayfaları, başına tarih atılır, duygular dikkatle kelimelere dökülür. İlk günler heyecan boldur, satırlar ardı ardına dizilir. Zaman geçtikçe ilgi azalır, defter çekmecenin bir köşesine bırakılır. Günlük sorulduğunda ise uzun süre yazıldığı söylenir. Oysa gerçekte yarım kalan sadece defter değil, sürdürülemeyen o ilk hevestir.

Aşağıdakilerden hangisi paragrafta altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Gayret B) Müddet
C) Hatıra D) Vakit

2. Anlamca birbirini tam olarak karşılamadığı hâlde birbirinin yerine kullanılabilen sözcüklere yakın anlamlı sözcükler denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Kalbim bugün herkese dargın, sessiz ve yorgun
Gecenin ortasında zamana küskün bir ruhum var
B) Uzaklara dalıp bakmak geliyor içimden
Sessizce akşamı seyretmek sarıyor kalbimi
C) Zamanı avuçlarımda tutmak isterim bazen
Uçup giden anıları yakalamak için
D) Kökleriyle toprağa tutunan bir ağaç gibi dimdik
Dallarıyla gökyüzüne umut taşır sessizce

3.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu resimleri karşılayan sözcüklerin eş anlamlısı yoktur?

- A) Muayene sonrası hekim, hastaya ilaçlarını düzenli almasını söyledi.
B) Genç er, verilen görevi eksiksiz yerine getirdiği için huzurluydu.
C) Eski apartman, yıllardır mahallenin tam ortasında sessizce duruyordu.
D) Doğum gününde aldığım küçük hediye, onu çok mutlu etti.

4.

- Bu zor problemleri çözmek için çok uğraştı.
- Çetin bir yolculuğun ardından köye ulaştık.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Siyah – Beyaz B) Islak – Yaş
C) Uzun – Kısa D) Taze – Bayat

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler kendi aralarında sestestir?

A) Şiirdeki her <u>satıra</u> mıs- ra denir.	Kasap, <u>satırla</u> etleri doğ- radı.
B) Köpeğimiz <u>Atlas</u> , çok akıllıdır.	<u>Atlasa</u> bakarak aradığı- mız ülkeyi bulduk.
C) Kitapların içi, resimle <u>doluydu</u> .	Bugün bana karışma çok <u>doluyum</u> .
D) Gül, bahçemize ayrı bir hava kattı.	En sevdiğim arkadaş- lardan biri, <u>Gül</u> 'dü.

6. I. Arabanın ön tekeri nereye giderse arka tekeri de oraya gider.
II. Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
III. Cefayı çekmeyen sefanın kadrini bilemez.
IV. Koyun can derdine kasap et derdinde.

Numaralanmış atasözlerin hangisinde kar-
şıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılma-
mıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

7. I. Sınıfa girince sağ taraftaki sıraya oturdu.
Kayıp olduğu sanılan kedi sağ bulundu.
II. Ona tekrar sordu ama cevabı netti: Hayır.
Yaptığı hayır, herkesin yüzünü güldürdü.
III. Hangi yüzle benimle konuşuyorsun.
Sabah kalkar kakmaz yüzünü yıkadı.
IV. Pazar günü ailemle kahvaltı yaptık.
Pazardan sebze ve meyve aldık.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı
çizili sözcükler birbiriyle eş sesli (sesteş)
değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

8. Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcük
eş sesli olacak şekilde kullanılmamıştır?

A) akrep	Bahçede bir akrep gördük, hemen uzak- laştık.
	Saatın akrebi, on ikiyi gösteriyordu.
B) kart	Kasada kart ile ödeme yaptım.
	Bahçedeki kart ağaç, neredeyse meyve vermeyi bırakmıştı.
C) saf	Bu çocuk çok saf, her şeye hemen ina- nıyor.
	Askerler, sabah eğitiminde saf tutarak ko- mutanlarını beklediler.
D) kara	Gemiden inenler, aylar sonra karaya ayak baştılar.
	Hepimiz için kara günler geride kaldı.

9.

Sözcük	Eş anlamlısı	Zıt anlamlısı
✓	Yarar	Zarar
Sağlam	✓	Çürük
Uzak	Irak	✓

Bu tabloda işaretlenmiş bölümlere aşağı-
daki sözcüklerden hangileri getirilmelidir?

	✓	✓	✓
A)	Getiri	Sert	Ara
B)	Fayda	Dirençli	Yakın
C)	Kazanç	Güçlü	Mesafe
D)	Fayda	Dayanıklı	Yakın

1.

Bu afişteki "değerlidir" sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Mühim B) Özel
C) Kıymetli D) Önemli

2. Anlamca birbirinin tam tersini ifade eden sözcüklere zıt (karşıt) anlamlı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Eski arkadaşlarıyla buluşmak onu çok mutlu etti.
B) Sevdiğine kavuştu ama kısa süre sonra ayrılmak zorunda kaldı.
C) Toplantıda oturmak zor geldi, kahve almak için kalktım.
D) Ödevimi bitirdikten sonra hemen yeni bir projeye başlamak istedim.

3.

A	K	S	M	T	Ö
S	E	E	U	A	Z
A	İ	M	T	N	L
D	M	A	L	İ	E
A	N	İ	U	K	M
H	İ	K	A	Y	E

Bu bulmacada,

- I. Hasret
II. Öykü
III. Gökyüzü
IV. Sonbahar

sözcüklerinden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

4. I. Salonun duvarlarını çiçeklerle bezemek ve evi renkli ışıklarla süslemek istediler.
II. İçinde biriken üzüntüyü kimseye belli etmeye çalışsa da gözlerinden okunuyordu.
III. Gerçek merhamet, karşılık beklemeden bir başkasının acısını anlamaktır.
IV. Şehre girince tanıdık sokaklar ve bildik manzaralar karşıma çıktı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. (I) Başarılı olmak için insanın düzenli ve azimli bir şekilde çalışması gerekir. (II) Hedeflerine ulaşmak isteyen kişi, zamanını verimli kullanmalı ve sorumluluklarını aksatmamalıdır. (III) Bazen didinmek ve uğraşmak insanı yorsa da başarıya giden yol buradan geçer. (IV) Emek verenler, sabırlı davrandıklarında çalışmalarının karşılığını mutlaka alır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı
I

Avlasam çöllerde saz ile seni.
II

Bulunmaz dermanı yoktur ilacı
III

Vursam yaralasam söz ile seni..
IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri eş seslidir?

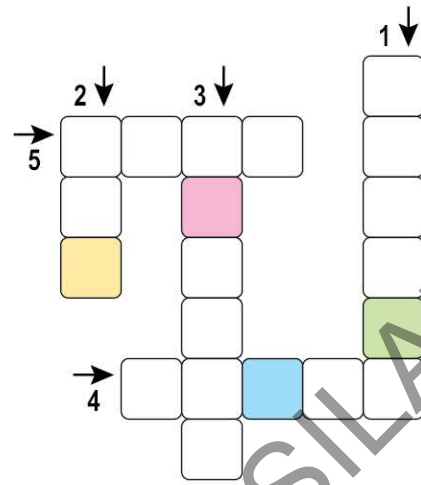
- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

7. Bir gün, sabahın ilk ışıkları ağaçların arasından usulca süzülürken Pırtık, gözlerini heyecanla açtı. Dikenlerini kabartıp aynada kendine bir bakış attı ve hemen dışarı çıktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin zıt anlamlısı değildir?

- A) son B) içeri C) akşam D) tok

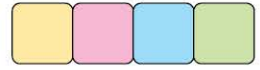
8.

SÖZCÜKLER:

1. DEĞER 4. CEVAP
2. DUYGU 5. SAVAŞ
3. YEL

ŞİFRE

Bu bulmacaya numaralanmış sözcüklerin eş anlamlıları yazıldığında renkli kutucuklarda oluşan şifre aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) SÜRE B) SÜNE
C) SÜJE D) SÜRÜ

9. • I ve II numaralı sözcükler anlam bakımından birbirinin yerini tutabildiği için eş anlamlıdır.
• II ve III numaralı sözcükler birbiriyle çelişen özellikler ifade ettiği için zıt anlamlıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

	I	II	III
A)	Gel	Git	Gitme
B)	Sual	Cevap	Soru
C)	Özgür	Bağımsız	Tutsak
D)	Acemi	Toy	Çırak

1. Azra, eş anlamlı kelimelerin bulunduğu aşağıdaki çarkı hazırlamıştır.

Azra, çarkını kontrol ettiğinde bir kelimeyi eksik yazdığını fark etmiştir.

Buna göre çarka eklenmesi gereken kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nasihat B) Alan
C) Emir D) Hayat

2.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Uzun koşudan sonra durup derin bir soluk aldı.
B) Orada yaşadığım keyifli anları unutmak mümkün mü?
C) Hepimizin topluma karşı vazifeleri bulunmaktadır.
D) Bu roman, yazarın en önemli yapıtlarından biridir.

3. • Usta
• Cimri
• Tenha
• Yavaş

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yukarıda verilen sözcüklerden herhangi birinin zıt (karşıt) anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) Kalabalık sokaklarda gezmekten pek hoşlanmazdı.
B) Bu işe yeni başladığı için henüz çok acemi sayılır.
C) Elindeki ağır paketleri hızlı bir şekilde masanın üzerine bıraktı.
D) Arkadaşının ne kadar dürüst bir insan olduğunu herkes bilir.

4. Yaşar Kemal, Anadolu'nun **bereketli** topraklarını ve insanını anlatırken destansı bir dil kullanır. Onun romanlarında Çukurova, âdeta dile gelen **canlı** bir organizma gibidir. Toplumun **zengin** sözlü kültüründen beslenen yazar, haksızlıklara karşı **sert** bir duruş sergileyen karakterler yaratarak edebiyatımızda silinmez bir iz bırakmıştır.

Bu metinde koyu yazılan sözcüklerin zıt anlamlıları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Çorak – ölü – fakir – yumuşak
B) Verimsiz – ölü – yoksul – ince
C) Kuru – ruhsuz – sefil – zayıf
D) İssiz – durgun – muhtaç – esnek

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. "İnce" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde "kalın" sözcüğünün zıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) İnce davranışlarıyla herkesin takdirini kazandı.
- B) Konuyu en ince ayrıntısına kadar öğrenmek istiyordu.
- C) Soğuktan korunmak için üzerine ince bir hırka aldı.
- D) O, olayları ince eleyip sık dokuyan biriydi.

6. Aşağıdaki tabloda yer alan her doğru cevap için 4 puan eklenecek, her yanlış cevap için ise toplam puandan 2 puan düşülecektir.

Sorulan Sorular	Cevaplar
"Güz" kelimesinin eş anlamı nedir?	Sonbahar
"Hakim" kelimesinin eş anlamı nedir?	Avukat
"Tane" kelimesinin eş anlamı nedir?	Sayı
"Elbise" kelimesinin eş anlamı nedir?	Kıyafet
"Yitirmek" kelimesinin eş anlamı nedir?	Bulmak

Tabloda cevaplar dikkate alındığında ulaşılan toplam puan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 8

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Herkes kanunlara uymak ve saygı duymak zorundadır.
- B) Yağmur yağınca kurumuş nehir canlandı.
- C) Çocuk, neşe içinde arkadaşıyla oyun oynuyor.
- D) Yüreği öyle temiz ki kalbinde hiç kötülük yok.

8. Yusuf, tabloda verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslisi varsa puan alacaktır.

Sözcüklerin puanları	Cümleler
5 puan	Bahçedeki kurumuş <u>dalları</u> tek tek topladı.
10 puan	Elindeki kalemle kağıda <u>küçük</u> bir nokta koydu.
15 puan	Sezon yaklaşınca balıkçılar <u>ağları</u> temizledi.
20 puan	Aldığı <u>kalemi</u> arkadaşına hediye etti.

Buna göre Yusuf kaç puan almıştır?

- A) 10
- B) 15
- C) 20
- D) 25

A.	Çocuk, annesinin <u>ikazlarını</u> dikkate almadı.
B.	Bu <u>imtihandan</u> mutlaka iyi not almam gerekiyor
C.	Babam, <u>misafirlerin</u> hepsini kapıda karşıladı.
D.	Elindeki olanakları en iyi şekilde değerlendirdi.

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen kelimelerin eş anlamlılarını bulmacadaki uygun yerlere yazınız.

A.				
B.				
C.				
D.				

Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)	A.	y	B)	A.	a	C)	A.	r	D)	A.	a
	B.	n		B.	n		B.	i		B.	n
	C.	u		C.	n		C.	n		C.	o
	D.	m		D.	k		D.	k		D.	a

1. Ebrar, Mirza, Miray ve Muhammet Türkçe dersinde "Sözcükte Anlam ilişkileri" konusunu işledikten sonra birbirleriyle bir oyun oynamak istemişlerdir. Herkes aklından bir sözcük tutup bu sözcüğün özellikleriyle ilgili bilgi vermiş ve oyunun sonunda da tuttuğu sözcüğü aşağıdaki tabloya yerleştirmiştir.

Öğrenciler	Açıklama	Sözcükler
Ebrar	Benim tuttuğum sözcüğün hem eş anlamlısı hem de zıt anlamlısı vardır.	C İ M R I
Mirza	Benim tuttuğum sözcüğün hem eş anlamlısı hem de eş seslisi vardır.	T E M B E L
Miray	Benim tuttuğum sözcüğün hem eş seslisi hem de eş anlamlısı vardır.	S O L U K
Muhammet	Benim tuttuğum sözcüğün hem eş seslisi hem de zıt anlamlısı vardır.	D O L U

Buna göre hangi öğrencinin tabloya yazdığı sözcük açıklamaya uygun değildir?

- A) Ebrar B) Mirza C) Miray D) Muhammet

2. Anlamca birbirinin karşıtı olan sözcüklere zıt anlamlı sözcükler denir. Bir sözcüğün olumsuzluğu, o sözcüğün zıddı olamaz.

Buna göre,

I	II
Ben bir yıldızım yıldızlar ortasında Sağa bakarım, sola bakarım, eyvah Yapayalnızım yıldızlar ortasında Bir bitmez düzelikte akşamla sabah	Ne zaman ayrılık saati gelse En vazgeçilmez yerinde yaşamın Duysak ayak seslerini akşamın Ve sokaklardan el ayak çekilse
III	IV
Yaşanmamış hatıralar bilirim Büyülü sonbahar akşamlarında Bulutlar üstünde su kenarında Yalnız hayal edilen hatıralar	Sen üzerinde nice şafakların söktüğü Sevgi denizlerime akan büyük nehir Sen biraz ışık, biraz tılsım, biraz büyük Sen yıllardır yazıp bitiremediğim şiir

dizelerin hangisinde zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

3.

a.	Sınav haftası yaklaştıkça üzerindeki <u>stres</u> giderek arttı.
b.	Soğuk havaya rağmen otobüsü sabırla <u>beklemek</u> zorunda kaldı.
c.	Bir şeyi gerçekten <u>istemek</u> , onu elde etmenin ilk adımıdır.
d.	Yoğun bir günün ardından erken <u>uyumak</u> ona çok iyi geldi.

Bu cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin yakın anlamlıları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A)	a. Gerilim
	b. Geciktirmek
	c. Heves etmek
	d. Uzanmak
B)	a. Bunalım
	b. Sabit kalmak
	c. Arzu etmek
	d. Dinlenmek
C)	a. Gerginlik
	b. Durmak
	c. Dilemek
	d. Yatmak
D)	a. Kaygı
	b. Kalmak
	c. Talep
	d. İstirahat

4.

- Çocuğun yeni saç stiliyle arkadaşları alay etti.
- Karlı yolda yürümek için kalın bot giydim.
- O gece elbisesiyle gerçekten çok şık görünüyordu.
- Ders sonrası dedem bana saz çalmayı öğretti.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslisinin sözlük anlamı doğru verilmiştir?

A)	ALAY	Herhangi bir törende veya gösteride yer alan topluluk	
		Bir kişinin gülünç, kusurlu, eksik vb. yönlerini küçümsemek	+
B)	BOT	Uzun konçlu, kapalı ayakkabı	+
		Küçük gemi	
C)	ŞIK	Güzel, zarif, modaaya uygun	+
		Seçenek	
D)	SAZ	Genellikle su kıyılarında, bataklık yerlerde yetişen ince, açık sarı renkli kamış	+
		Çalgı	

1. Ölçülebilen kavramlar nicel, ölçülemeyen kavramlar nitel anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimenin anlam özelliği yanlış verilmiştir?

- A) Şehrin dar sokaklarından geçerek ana caddeye ulaştık. (nicel)
B) Yazar, sorulan sorulara ince yanıtlar veriyordu. (nitel)
C) Haftalardır bana soğuk davranmasını anlamadım. (nicel)
D) Bana öyle ağır sözler söyledi ki çok şaşırdım. (nitel)

2. Doğadan çıkan seslere benzer seslerle oluşturulan sözcüklere yansıma sözcük adı verilir. Örneğin ince ve küçük bir nesne ile sert bir yere vurulduğunda çıkan sesin taklidi olan "çıt" sözcüğü yansımadır.

Bu açıklamaya göre,

Rüzgârda yapraklar hışır hışır savrulur
Uzaktan yağmur şakır şakır yağar
Sessizlik sarar akşamın rengini
İçimde kalbim küt küt atar

dörtlüğünün kaçınıcı dizesinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. • Beş duyu organından en az biriyle algılabilen varlıkları karşılayan sözcükler somut anlamlıdır.
• Beş duyu organından herhangi biriyle algılanamayan varlıkları karşılayan sözcükler soyut anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisi somutluk-soyutluk yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Kardır yağın üstümüze geceden
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden
B) Eskiden bilmezdim yalnızlığı
Bir ağaç nasıl yalnız değilse ormanında
C) Öyle parçalandım ki ömrümde
Sevgiyle öfke arasında
D) Bir seher vaktinde gençlik çağında
Hayali kalbime geldi gizlendi

4. • Yeni aldığımız printer, çok pahalıydı.
• Ne kadar da sempatik bir çocuktü.
• Yarış bir saat sonra start alacak.
• Ekstradan on soru daha çözdüm.

Bu cümlelerdeki altı çizili yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) yazıcı – sevimli – başlamak – fazladan
B) bilgisayar – güzel – devam etmek – aşırı
C) yazıcı – cana yakın – bitirmek – çok
D) bilgisayar – sıcakkanlı – başlangıç – epey

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Aşağıdaki kitap isimlerinin hangisinde **soyut bir kelime kullanılmamıştır?**

- A) Utangaç Ayı Monti - Duncan Beedie
- B) Bugün Hayal Kuracaktım - Gökçe Ateş Ayтуğ
- C) Umut Sokağı Çocukları - Gülsevin Kırıl
- D) Dedem Bir Kiraz Ağacı - Angela Nanetti

6. I. Gök gürlemesinden çocukluğumdan beri korkarım.
II. Yağmurdan sonra gökyüzü pırıl pırıl olmuştu.
III. Koltukta uyuyakalan dedem, horlamaya başladı.
IV. Üst katta garip garip sesler geliyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yansıma sözcük vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) II ve IV

7. Sevgi ne diye sorarsan

I

Seni düşünmektir derim

II

Her şey para demek değil

III

Onu anlamaktır sevgi

IV

Bu şiirdeki numaralandırılmış kelimelerden hangisi somut anlamlıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. Doğadaki seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere "yansıma sözcük" denir. Eğer yansıma sözcük gerçek anlamdan uzaklaşarak mecaz anlam kazanırsa yansıma özelliğini yitirir.

Buna göre aşağıda altı çizili kelimelerden hangisi yansıma sözcüktür?

- A) Ağaçların arasında bir hışırtı duydum.
- B) Kardeşi çatır çatır Almanca konuşuyor.
- C) Sıkıntıdan patlayacağım.
- D) Takımımız, gümbür gümbür geliyor.

9. "Yüksek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde **nicel anlamlı olacak şekilde kullanılmıştır?**

- A) Nedense herkese yüksekte bakardı.
- B) Mahallemize yüksek binalar yaptılar.
- C) Ailesi toplumda yüksek bir konuma sahipti.
- D) Türk milleti, karakteri yüksek bir millettir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimenin **Türkçe karşılığı yay ayaç içerisinde yanlış verilmiştir?**

- A) Hız limitini aştığımız için ceza yedik. (sınır)
- B) Ödevimi internetten araştıracağım. (genel ağ)
- C) Araba virajı alamayınca kaza yaptı. (dönemeç)
- D) Gönderdiğim linkten bağlanabilirsin. (site)

1. Varlıkların sayılabilen, ölçülebilen özelliklerini anlatan sözcükler nicel anlamlı sözcüklerdir. Sayılamayan özellikleri anlatan sözcükler ise nitel anlamlıdır.

Soğuk bir kış akşamında, yanan sobanın etrafında toplanmıştı Demir ailesi. Dışarıda rüzgâr sertçe eserken içeride samimi bir sohbet vardı. Evin en küçüğü Elif ise beklenmedik şakalarıyla ortamı daha da neşelendiriyordu.

Bu tanıma göre metindeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Nicel – Nicel – Nitel
B) Nitel – Nicel – Nitel
C) Nicel – Nitel – Nicel
D) Nitel – Nitel – Nicel

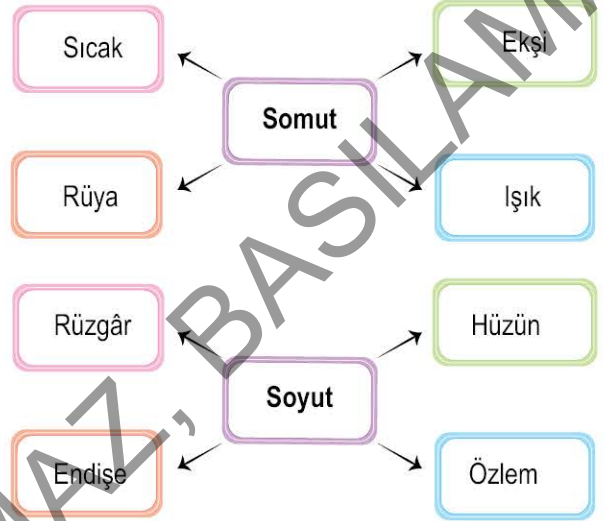
2.

	Cümle	Nitel	Nicel
1.	Böylesi <u>büyük</u> bir adam yüz yılda bir dünyaya gelir.		+
2.	Sınıfımıza yeni gelen öğrenciyle <u>yaşın</u> arkadaş olduk.	+	
3.	Ağaçta kalan topu <u>uzun</u> bir sopayla düşürmeye çalıştı.		+
4.	Hayatta onun kadar <u>geniş</u> birini daha görmedim.	+	

Tabloda verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin anlam özelliği yanlış işaretlenmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. Öğretmen, şekillere somut ve soyut sözcükleri yazmaya çalışan Ahmet'e hataları olduğunu söyler ve bunları düzeltmesi için ona bir şans verir.

Ahmet, hatasını düzeltmesi için aşağıdaki sözcüklerden hangilerinin yerini değiştirmelidir?

- A) Rüya – Rüzgâr B) Sıcak – Hüzün
C) Işık – Özlem D) Ekşi – Endişe

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük Türkçe kökenli değildir?**

- A) Toplantı için hazırladığı sunum, herkes tarafından çok beğenildi.
B) Yeni projenin start almasıyla birlikte ekip oldukça yoğunlaştı.
C) Çocukluğuna dair en güzel anılar, bu eski defterde saklıydı.
D) Akşam yemeği için taze sebzelerden güzel bir yemek yaptı.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5.

1. cesaret	4. esinti	7. heyecan
2. gökyüzü	5. korku	8. yumuşak
3. biber	6. korna	9. inatçı

Tablodaki numaralandırılmış sözcükler aşağıdakilerin hangisinde somut-soyut özelliği bakımından doğru gösterilmiştir?

	Somit	Soyut
A)	2 - 3 - 6 - 7 - 8	1 - 4 - 5 - 9
B)	1 - 4 - 5 - 6 - 9	2 - 3 - 7 - 8
C)	2 - 3 - 4 - 6 - 8	1 - 5 - 7 - 9
D)	1 - 2 - 3 - 7 - 9	4 - 5 - 6 - 8

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi nicelik - nitelik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Kimseye bir damla haksızlık yapmadım.
 B) İçerisi çok soğumuş doğal gazı yakalım.
 C) Aydınlık fikirlere ihtiyacımız var.
 D) Etrafa boş gözlerle bakıyordu.

7. Takım lideri, kararlarını verirken her zaman objektif olmaya çalıştı. Yeni çalışma düzenine adapte olmak başlangıçta herkese zor geldi. Düzenli tekrar ve planlama sayesinde işler daha akıcı hâle geldi. Böylece ekip, yaptığı çalışmalardan daha fazla randıman elde etti.

Aşağıdakilerin hangisi metinde geçen yabancı sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) öznel
 B) uyum sağlamak
 C) nesnel
 D) verim

8. Aşağıdaki tabloda bazı cümleler ve bu cümlelerdeki boşluklara getirilmesi gereken sözcüklerin taşınması gereken anlam özellikleri verilmiştir:

	Cümleler	Anlam Özelliği
I.	Arkadaşımın bu ---- davranışı beni çok kırdı.	Nitel
II.	Çocukluk ---- zihnimde hâlâ taptaze duruyor.	Soyut
III.	Fırtınada devrilen ---- ağaç yolu tamamen kapatmıştı.	Nicel
IV.	Mutfağa girdiğimde burnuma ---- bir yemek kokusu geldi.	Somit

Aşağıdakilerden hangisi bu tablodaki boşluklara getirilebilecek sözcüklerden biri değildir?

- A) anıları
 B) kaba
 C) yüksek
 D) nefis

9. Aşağıdaki tabloda bazı cümleler ve bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri verilmiştir:

	Cümle	Anlam Özelliği
A.	Bu kutu, beklediğimden daha <u>hafif</u> çıktı.	Nicel
B.	Bize çok <u>sıcak</u> bir karşılama töreni hazırlamışlar.	Nitel
C.	Köyümüzün <u>geniş</u> meralarında koyunlar otlardı.	Nicel
D.	Onun kadar <u>uzun</u> boylu birini görmedim.	Nitel

Tabloda altı çizili sözcüklerden hangisinin anlam özelliği yanlış verilmiştir?

- A) hafif
 B) sıcak
 C) geniş
 D) uzun

1. Öğretmen Mediha Mehmet Tetikol öğrencileri, "Türkçemize Sahip Çıkalım" projesi kapsamında ilçedeki dükkân tabelalarını incelemiş ve yabancı kelimelerin yer aldığı tabelaları tespit ederek bu sözcükleri Türkçe karşılıklarıyla değiştirmek için bir çalışma başlatmıştır.

Buna göre, elindeki Türkçe kelimeyle dükkân tabelasındaki yabancı kelimeyi doğru eşleştiremeyen öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halim B) Ceylin C) Aras D) Ece

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen ikileme yansıma sözcüklerden oluşmamıştır?

Sıcaktan şıp şıp terliyordum.

Bulaşıklar, pırıl pırıl parlıyordu.

Çocuklar, fısır fısır konuşuyordu.

Şelale, şırl şırl akıyordu.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

3. (I) Sevgi, toprağa atılan küçük bir tohuma benzer. (II) O tohumun, zamanla su ve emek gördükçe nasıl filizlendiğini biliriz. (III) Çünkü sevgiyle büyütülen çocukların her gün biraz daha güçlendiğini gözlemliyoruz. (IV) Çocuklar da aldıkları sevgi sayesinde hayata karşı dimdik durur.

Bu metinde numaralandırılmış cümlelerle ilgili,

●	I. cümlede geçen "tohum" kelimesi somut anlamlıdır.
★	II. cümlede soyut anlamlı bir kelime kullanılmamıştır.
■	III. cümlede tüm kelimeler somuttur.
▲	IV. cümlede birden fazla soyut kelime bulunmaktadır.

sembollerle gösterilmiş ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) ● ★ B) ■ ▲ C) ★ ■ D) ▲ ●

4. Ölçülebilen kavramlar nicel, ölçülemeyen kavramlar nitel anlamlıdır.

Kısa elbise: Ölçülebilir, niceldir.

Kısa söz: Ölçülemez, niteldir.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüklerin anlam özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Bu lokantanın sulu yemekleri meşhurdur. (nicel)
Herkes sulu şaka yapmayı seviyordu. (nitel)
- B) İsterseniz ağır eşyaları sonra alırsınız. (nicel)
Söylediği sözler, bana çok ağır geldi. (nitel)
- C) Babam, bana yüz lira harçlık verdi. (nicel)
Çocuğa bu kadar yüz vermeyin, şımarır. (nitel)
- D) Onun kuru laflarına karnımız tok. (nicel)
Babam, kuru odunları kenara koydu. (nitel)

5. I. Geçen seneki dosyaları revize etmemiz gerekiyor.
II. Onun kadar antipatik birini daha görmedim.
III. Proje için hazırladığınız dokümanları masama bırakın.
IV. Küçüklüğümden beri puzzle yapmaya bayılırım.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin Türkçe karşılıkları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yenilemek – sevimsiz – belge – yapboz B) Değiştirmek – sevimli – dosya – resim
C) Yenilemek – huysuz – kağıt – boya D) Kullanmak – inatçı – belge – çizim

1.

Bu afişteki ikilemenin anlamı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Hiç itiraz edilmeden, düzenli biçimde
- B) Ara vermeden, sürekli olarak
- C) Kendi isteğiyle, yavaş bir şekilde
- D) Sessizce ve kimse duymadan

2. Onun gibi tecrübeli bir ustanın yanında yetişen çırak, kısa sürede işin tüm inceliklerine vakıf olmuştu.

Bu cümledeki altı çizili söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şeyi yapmaktan vazgeçmek
- B) Başkasına yardım etmek
- C) Bir şeyi iyice bilmek, öğrenmek
- D) Yapılan bir işten sıkılmak

3. İkilemeler

- Bir sözcüğün tekrar edilmesiyle
- Eş anlamlı sözcüklerle
- Yansıma sözcüklerle oluşturulabilir

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bu yollardan herhangi biriyle oluşturulmuş bir ikileme yoktur?

- A) Davulun güm güm sesi, kalabalığı coşturdu.
- B) Fabrika, gece gündüz çalışmaya devam ediyor.
- C) Soruları hızlı hızlı çözüp kâğıdı teslim etti.
- D) Kaç gündür ondan hiç ses seda çıkmadı.

4. I. Kaybolan telefonu bulmak için her yeri didik didik aradık.
II. Sabah erken saatlerden itibaren cadde vızır vızır işliyordu.
III. İşe gitmemek için mırın kırın edip durdu.

Numaralandırılmış cümlelerdeki altı çizili ikilemelerin cümleye kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hiç ara vermeksizin, sürekli bir biçimde
- B) Nazlanmak
- C) Ayrıntılı bir biçimde
- D) Düzensiz bir şekilde

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Yağmur yağar pıtır pıtır
Camdan akar şıpır şıpır
Mutfakta kurabiye buldum
Yerim onu kıtır kıtır

Bu şiirin hangi mısrasında ikilemeye yer verilmemiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. (I) Rüzgâr, sabahın erken saatlerinde vadiden eserek doğaya hafif bir serinlik verdi. (II) Bir anda upuzun ağaçlar, rüzgârın etkisiyle boydan boya sallanmaya başladı. (III) Gökyüzü, kısa sürede kapkara bulutlarla dolarak her tarafı kararttı. (IV) Ovada ise sapsarı yapraklar rüzgârın önünde savrularak dört bir yana yayıldı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde pekiştirmeli sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Sözcüklerin çeşitli yöntemlerle anlam derecelerinin artırılmasına pekiştirme denir. Pekiştirme yapılırken anlamını kuvvetlendirmek için bir sözcüğe ilaveler yapılabilir veya sözcükler tekrarlanabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmeli sözcük yoktur?

- A) Şehrin upuzun yollarında beraber yürüdük.
B) Gönülümde apayrı bir yere sahipti.
C) Böyle havalarda dışarı çıkmayın.
D) Yağmur başlayınca planlarımız büsbütün değişti.

8. Karagöz oyununda baş oyuncular iki kişidir: Karagöz ile Hacivat! Karagöz; saf, içi dışı bir, düşündüğünü bir art niyeti olmaksızın hemen dobra dobra söyleyen, biraz kaba ama sevecen, dürüst, dünyaya metelik vermeyen bir kişidir.

Bu metindeki altı çizili ikilemenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Korkarak, çekinerek, utanarak konuşma
B) Sakınmadan, çekinmeden, apaçık biçimde
C) Ağzına geleni düşünmeden söyleme
D) Acele ederek, hızlı bir şekilde

9.

Efe

Merhaba Arda, yeni bisikletin çok güzelmiş. - - - -

Teşekkür ederim Efe, daha iyisi senin olsun.

Arda

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Geçmiş olsun. B) Allah bağışlasın.
C) Başın sağ olsun. D) Güle güle kullan.

10. I. Çocuklar, sokakta koşa koşa yanımıza geldiler.
II. Çapraz bağlarından sakatlandığı için maça çıkamadı.
III. Akşam yemeğinde türlü türlü mezeler vardı.
IV. Pikniğe gitmek için hazır nazır bekliyorduk.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Kalıplaşmış sözler, toplumun geleneklerini ve nezaket kurallarını yansıtan, hangi durumda ne söyleneceği belli olan ifadelerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde durum ile kullanılan kalıp söz birbirine uygun değildir?

- A) **Durum:** Bir yakını vefat eden birine taziye-ye gitmek.
Kalıp Söz: Başınız sağ olsun.
- B) **Durum:** Bir iş yerinden ayrılırken orada çalışanlara veda etmek.
Kalıp Söz: Kolay gelsin, hayırlı işler.
- C) **Durum:** Sınava girecek olan kardeşine moral vermek.
Kalıp Söz: Sıhhatler olsun.
- D) **Durum:** Hastanede yatan bir arkadaşını ziyaret etmek.
Kalıp Söz: Geçmiş olsun, acil şifalar dilerim.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ikilemenin anlamı yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Eski defterleri lime lime edip çöpe attı. (parça parça)
- B) O eski mahalleyi kariş kariş biliyordu. (ayrıntılı)
- C) Merdivenlerden paldır küldür aşağı indi. (gürültü yaparak)
- D) Planladığımız her şey tıkır tıkır yolunda gidiyor. (yavaş bir şekilde)

3. Pekıştirmeler, bir özelliğın derecesini artırmak için kullanılır ancak bazı cümlelerde gerçek anlamından sıyrılarak tamamen farklı bir duyguyu veya durumu karşılayabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sımsıcak" sözcüğü "içten, samimi ve sevgi dolu" anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bizi kapıda karşılayan ev sahibinin sımsıcak bir bakışı, tüm yorgunluğumuzu unutturdu.
- B) Termostaki sımsıcak çayı bardaklara doldurup manzaranın tadını çıkardılar.
- C) Fırından yeni çıkmış sımsıcak ekmeklerin kokusu, bütün mahalleyi sarmıştı.
- D) Güneşin altındaki sımsıcak kumlarda yürümek, ayaklarımızı epey yakmıştı.

4. (I) Akşamüstü hava birdenbire kapandı ve rüzgâr sertleşti. (II) Sokaktaki insanlar, telaşla evlerine yönelirken sessizlik yavaş yavaş her yere yayıldı. (III) Güneşin tamamen kaybolmasıyla çevredeki tanıdık görüntüler silikleşti. (IV) Gece çöktüğünde şehir kapkaranlık bir hâle büründü.

Bu metindeki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde pekıştirmeli sözcük kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

5. Pekiştirmeler çeşitli yollarla yapılır.

- Sözcüğün ilk hecesine çeşitli sesler getirerek: darmadağınık, yapayalnız
- Sözcükten sonra mı, mi eki getirilip sözcük tekrar edilerek: uzun mu uzun, yaşlı mı yaşlı
- Sözcüğün ilk hecesine "m,p,r,s" harflerini getirerek: dosdoğru, tertemiz

Bu bilgilere göre,

- I. Sis sabahın erken saatlerinde vadinin üstünü çepeçevre kapladı.
- II. Soğuktan korunmak için montunun düğmelerini sımsıkı kapattı
- III. Bu olaydan sonra ona olan güvenim bütün sarsıldı.
- IV. Yeşil mi yeşil bir doğa oraya gidince size karşılıyor adeta.

numaralanmış cümlelerin hangilerinde pekiştirmeler aynı yolla yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) I ve IV

6. • Merdiven basamak basamak çıkılır.
• Tek tek sayılır, toplu toplu harcanır.
• Gönülden gönüle yol vardır
• Ödünç güle güle gider, ağlaya ağlaya gelir.
• Sora sora Bağdat bulunur.

Verilen atasözlerin kaçında birden fazla ikileme kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Aşağıdaki tabloda bazı cümleler ve bu cümlelerde geçen ikilemelerin oluşum yolları karışık olarak verilmiştir:

Cümleler	
1	Bayramda eş dost ziyaretine gittik.
2	Aradan aşağı yukarı on yıl geçti.
3	Köpeğin hav hav sesleri, tüm mahalleyi inletti.
4	Masanın üzerinde çer çöp ne varsa topladı.

İkilemelerin Oluşum Yolları	
a	Zıt anlamlı sözcüklerle
b	Biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerle
c	Yakın anlamlı sözcüklerle
d	Yansıma sözcüklerle

Buna göre ikilemelerin ve oluşum yollarının doğru eşleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b B) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d
C) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a D) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b

8. Aşağıdakilerin hangisinde ikileme, cümleye "hızlı bir biçimde" anlamı katmıştır?

- A) Zırt pırt konuştuğu için derse odaklanamıyordu.
B) Gerçeği söylemek istemediği için kem küm ediyordu.
C) Geç kaldığını fark edince tırıs tırıs yürümeye başladı.
D) Eski saat çalışsa da tıngır mıngır ilerliyordu.

1. Kalıplaşmış sözler, toplumsal ilişkileri düzenleyen ve duyguları ifade etmeyi kolaylaştıran araçlardır.

Buna göre, aşağıdaki "durum - kalıp söz" eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) **Durum:** Bir sınava girecek arkadaşına rastlamak → **Söz:** Kesenize bereket.
B) **Durum:** Yeni bir eve taşınan komşuya gitmek → **Söz:** Hayırlı olsun, güle güle oturun.
C) **Durum:** Birinin hışşırdığını görmek → **Söz:** Çok yaşa / İyi yaşa.
D) **Durum:** Akşam vaktinde bir tanıdıkla karşılaşmak → **Söz:** İyi akşamlar.

2. Aşağıdaki tabloda içerisinde pekiştirmeli sözcük bulunan cümlelerin karşısına "+", bulunmayanların karşısına ise "-" işareti konacaktır.

Yağmura yakalanan çocuklar sırlıslık olmuştur.	
Soruların hepsini doğru yapınca çok mutlu oldum.	
Bahçedeki tatlı mı tatlı elmalardan doyaya yedik.	
Polisler, yakaladıkları adamı yaka paça arabaya koydu.	

Buna göre tablonun doğru işaretlenmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

+
-
-
+

B)

-
+
-
+

C)

+
-
+
-

D)

-
+
+
-

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

3. Aşağıdaki tabloda ikilemelerin oluşum özelliklerinden bazılarına uygun örnekler verilmek istenmiş ancak hata yapıldığı fark edilmiştir.

I. Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

İleri geri, az çok

II. Eş anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Mal mülk, yalan yanlış

III. Yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Akıllı uslu, köşe bucak

IV. Aynı sözcüğün tekrar edilmesiyle oluşan ikilemeler

Güzel güzel, çabuk çabuk

Buna göre tablodaki hataların düzeltilmesi için numaralanmış oluşum özelliklerinden hangileri yer değiştirilmelidir?

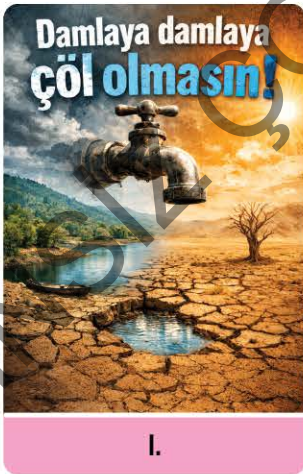
A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) I ve IV

4.

I.

II.

III.

IV.

Verilen afişlerin hangilerinde ikileme kullanılmıştır?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) I ve IV

1. I. Hayat, inişleri ve çıkışlarıyla insanı sürekli sınavan uzun bir yol gibidir.
II. Zorlu koşullara rağmen ayakta duran asker, sarsılmaz bir kaya gibi dimdik duruyordu.
III. Düşünceleri, hiçbir engel tanımadan gökyüzünde süzülen kuşlar kadar özgürdü.
IV. Öğretmen dünden bugüne bir köprüdür öğrencilere daima ışık olan.

Numaralanmış cümlelerdeki benzetme unsurları aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

	Benzeyen	Kendisine benzetilen
A)	Hayat	Yol
B)	Asker	Kaya
C)	Düşünce	Kuş
D)	Öğretmen	Işık

2. Kişileştirme, insan dışındaki varlıklara insana özgü niteliklerin verildiği söz sanatıdır.

Buna göre,

- I. Kapı, uzun zamandır açılmadığı için kırgın duruyordu.
- II. Güneş, uyanır uyanmaz gülümseyerek dünyayı selamladı.
- III. Hayat, uzun ve kıvrımlı bir yol gibi uzadıkça uzar.
- IV. Seni beklerken saatler değil, sanki asırlar geçti.

numaralanmış cümlelerin hangilerinde kişileştirme vardır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I ve IV

3.

Bu görselde hangi söz sanatına yer verilmiştir?

- A) Benzetme
B) Zıtlık
C) Abartma
D) Konuşurma

4.

Anladım ki
Hiçbir şey
Sana olan özlemim kadar
Büyük değilmiş bu dünyada.
Eksikmiş her şey, yarım kalmış.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dizelerdeki hece sayıları birbirinden farklıdır.
B) Mısra sonlarında ahenk unsurlarına yer verilmemiştir.
C) Dizeler bir dörtlük oluşturacak şekilde yazılmıştır.
D) Duygusal bir tema (özlem) işlenmiştir.

5.

"Yalnızlık, kapımı çalan davetsiz bir misafir gibi her gece başucumda bekliyor." **cümlesinde kullanılan söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?**

- A) Abartma - Konuşurma
B) Kişileştirme - Benzetme
C) Kişileştirme - Tezat
D) Karşıtlık - Benzetme

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

6. Duygu, hayal ve düşüncelerin bir düzene bağlı olarak, çekici bir dil ve ritimli dizelerle aktarıldığı edebî türe şiir denir. Şiirde kelimeler genellikle günlük dildeki basit anlamlarının dışında, hayal gücünü harekete geçirecek şekilde seçilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi bir "şiir"den alınmış olabilir?

- A) Sabah kalkınca pencereyi açıp derin bir nefes aldım.
B) Gümüş bir dumanla kapandı her yer, yer ve gök birleşti.
C) Kütüphaneden aldığım kitabı hafta sonuna kadar bitirmeliyim.
D) Şehrin en kalabalık caddesinde yeni bir mağaza açılmış.

7. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

- Konuşturma, insan dışındaki bir varlığın konuşturulmasıyla oluşan sanattır.
- Benzetme, aralarında benzerlik ilgisi bulunan iki şeyden zayıf olanı, nitelikçe daha üstün olana benzetme sanattır.
- Kişileştirme, insana ait özelliklerin insan dışındaki varlıklara verilmesiyle oluşan sanattır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde, açıklaması verilen söz sanatlarından herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Arkadaş, iyi bir günü
Sakla kötü günlere
B) Gelsin beni çepeçevre kuşatsın o ateş
Yüz yıl yanarım yanmayı öğrendimse
C) Bir denize benzer hayatımız
Bazen tek düze, bazen kızgın
D) Gecenin sessizliğinde yıldızlara baktım
"Umut hiç bitmez," dedi kalbim bana

8. • Su verilmediği için bahçedeki küskün çiçekler, boyunlarını büküp hayata darılmıştı.
• Hırçın dalgalar, kıyıdaki kayaları döverken aslında onlara dertlerini anlatıyordu.
• Tozlu tavan arasındaki eski radyo, yalnızlıktan sıkılmış ve bir dost sesi bekliyordu.

Aşağıdakilerin hangisinde kişileştirme yapılan varlığın görseline yer verilmemiştir?

A)

B)

C)

D)

9. Hedefi olmayan bir insan, rotası belli olmayan ve rüzgârda savrulan bir gemi gibidir. Nereye gideceğini bilmeyen bu gemi, ne kadar hızlı yol alırsa alsın, sonunda sadece kayalıklara çarpmaya mahkûmdur. İnsanın hayalleri ve hedefleri, ona uçsuz bucaksız denizlerde yol gösteren bir pusula vazifesi görür.

Bu parçada başvuru söz sanatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Denizin uçsuz bucaksız olması karşıtlık sanatıdır.
B) Gemi insan gibi konuşturularak konuşma sanatı yapılmıştır.
C) Hedefi olmayan insan, rotasız bir gemiye benzetilmiştir.
D) Pusulanın yol göstermesi abartma sanatına örnektir.

1. Etrafa ışık verip aydınlatır,

Kendi bir mum gibi erir öğretmen.

Bu cümlede benzeyen ve benzetilen kavramlar sırasıyla aşağıdaki sembollerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) ● – ● B) ● – ● C) ● – ● D) ● – ●

2. Büyük şehirlerde sokak lambaları, - - - - gecelerde yalnız askerler gibi ayakta durur.

Bu cümledeki boşluk, aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "kişileştirme" yapılmış olur?

- A) uykusuz kaldıkları
B) insanların aceleyle geçtiği
C) sırlarını sakladığı
D) yorgun düşmüş

3. • Abartma
• Benzetme
• Kişileştirme

Aşağıdakilerin hangisinde bu söz sanatlarından herhangi biri kullanılmamıştır?

- A) Ağlarım hâtıra geldikçe gülüştüklerimiz,
Lâkin o mutlu günden eser kalmadı.
B) O gece ne kadar güzeldi mehtap
Gönülden fışkıran nağmeler gibi
C) Ağlarken gözyaşım sel olup taşıtı
Yedi deryayı aşip kıtaları dolaştı
D) Bu gecenin güzelliğini kimse söyleyemez
Tek tek saydığım yıldızlardan başka

4. • Küçük kızın saçları, güneşin altında saf altın gibi ışıldıyordu.
• Yorgun güneş, günün sonunda başını dağların omzuna yaslayıp uykuya daldı.
• Seni kapıda beklerken artık bir heykele dö-nüşüm, üzerimde kuşlar yuva yaptı.

Numaralanmış cümlelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Abartma	Benzetme	Kişileştirme
B)	Benzetme	Kişileştirme	Abartma
C)	Abartma	Kişileştirme	Benzetme
D)	Benzetme	Abartma	Kişileştirme

5. Gümüş bir dere, kayaların arasından neşeyle şarkı söyleyerek akıyordu. Kıyıdaki salkım söğütler, birer mahzun bekçi gibi suya eğilmiş, eski günleri yâd ediyordu. Rüzgâr sertçe estiğinde ise koca çınarlar devler gibi homurdanarak kollarını iki yana açtı.

Buna göre;

- I. neşeyle şarkı söyleyerek - Kişileştirme
II. birer mahzun bekçi gibi - Benzetme
III. eski günleri yâd ediyordu - Abartma
IV. devler gibi homurdanarak - Konuşurma

numaralanmış eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

6. Küçük çocuk, babasını karşısında görünce dünyalar onun olmuştu. Koşarak babasının boynuna sarıldı, gözlerinden sevinç yaşları birer inci tanesi gibi dökülüyordu.

Bu metinde kullanılan söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Kişileştirme – Konuşturma
B) Benzetme – Tezat
C) Tezat – Kişileştirme
D) Abartma – Benzetme

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan söz sanatı diğerlerinden farklıdır?

- A) Pamuk gibi yumuşak elleriyle saçlarımı okşadı.
B) Yaşlı dünya, sırtında taşıdığı yüklerden iyice yorulmuştu.
C) Zeytin gözleriyle etrafı merakla süzüyordu.
D) Gözlerindeki pırıltı, tıpkı bir güneş gibi içimizi ısıtıyordu.

8. Koca bir yaz boyunca susayan toprak, yağmurun ilk damlalarıyla bayram ediyordu. Bulutlar, gökyüzünde bir ordu gibi dizilmiş; şimşekler ise öfkeden yerinde duramayan devler gibi çakıyordu. O gün öyle bir yağmur yağdı ki sanki gök delindi, yeryüzü sular altında kaldı.

Bu metindeki söz sanatlarıyla ilgili aşağıda yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

	Metindeki İfade	Söz Sanatı
A)	Toprağın bayram etmesi	Kişileştirme
B)	Bulutların ordu gibi dizilmesi	Benzetme
C)	Göğün delinmesi	Abartma
D)	Yağmurun yağması	Konuşturma

9. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle!
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle

(Yahya Kemal Beyatlı)

Bu dörtlülle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
B) Kişileştirme sanatına başvurulmuştur.
C) Dizelerin hece sayıları birbirine eşittir.
D) Dize sonlarında ses benzerlikleri bulunmaktadır.

10. • İnsana ait özellikler insan dışındaki varlıklara verilmiştir.
• Benzetmeden yararlanılmıştır.
• Zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu özelliklerin tümü yer almaktadır?

- A) Yağmur sessizce şehre iner
İnci taneleri gibi düşer toprağa
Sokaklar serin bir nefes alır
Yağmur gülerek camlara dokunur
B) Ağaç sabaha gülümseyip dallarını açtı
Kökleriyle toprağa sessizce tutundu
Dalları bulutlar gibi göğe uzandı
Yazın serinlik verdi, kışın çıplak kaldı
C) Gülerek ağladım sessiz bir anda
Düşlerim rüzgârla dertleşti durdu
Gece içime çöktü ağır ağır
Umut, karanlıkta yanan mum gibi durdu
D) Ağacım, dört kol çengi kıyamet
Her dalımda bir memleket
Uzar kollarım uzar
Taşımda toprağımda bereket

1. Gümüş bir dumanla kaplandı her yer
Gök ağlıyordu sessizce kimsesizlere
Rüzgâr gelip saçlarımı okşadı birden
Kuşlar neşeyle sabahı müjdeliyordu

Bu dizelerde kendisine "insan özelliği" verilen varlıklar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Gök – kuşlar – saç
B) Duman – rüzgâr – kuşlar
C) Gök – rüzgâr – kuşlar
D) Kuşlar – duman – saç

2. (I) Şehrin tam kalbinde yükselen bu kütüphane, devasa bir kitap dağına benzer. (II) Bina-
nın girişindeki geniş merdivenler, sanki bilgiye
giden birer basamak gibi parlamaktadır. (III)
İçerideki yüksek tavanlar, ferahlık hissini artır-
mak için tamamen camdan yapılmıştır. (IV)
Raflar arasındaki sessizlik, derin bir uykuyu
andıran huzurlu bir hava oluşturur.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde benzetme yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Yorgun güneş yavaşça dağların arkasına çeki-
lirken gökyüzündeki bulutlar birbirlerine ne-
şeyle el sallıyor, aşağıdaki dere ise taşların
üzerinden atlarken bitmek bilmeyen bir türkü
mırıldanıyordu.

Bu metinde geçen altı çizili ifadelerden hangisi kişileştirilmemiştir?

- A) Güneş B) Bulutlar
C) Dere D) Türkü

4. Aynı varlığın iki farklı yönünü anlatmak ya da
karşıt iki kavram arasında ilişki kurma sanatı-
na tezat (karşıtlık) denir.

Bu açıklamaya göre,

- I. Bu bahar cemre yüreğime düştü
Cemre değil sanki bu bir ateşti
II. Zamanı zamana tanık tutarsak
Büyüdük mü küçüldük mü görülür
III. İki damla yuvarlandı ozanın yanağına
Sağ yanağına sol yanağına
IV. Yırtılmış bulutlar bak paramparça
Sevgisiz sevdasız mutsuz görünür

dizelerinin hangisinde karşıtlığa yer verilmiştir?

- A) I ve II B) III ve IV
C) II ve III D) I ve IV

5.

Caner

Sinem

Ne kadar da abarttın!

Caner bu diyalogta aşağıdakilerden hangisini söylerse abartma sanatına başvurmuş olmaz?

- A) Açlıktan midem sırtıma yapıştı.
B) Bugün o kadar çok yoruludum ki.
C) Bin metre uzaktan kokusunu alırım.
D) Gözyaşlarım dere olup taşı.

6.

Görselde yer alan cümlede kullanılan söz sanatıyla aşağıdakilerin hangisinde kullanılan söz sanatı aynıdır?

- A) Denize ulaşana kadar akıttığım yaşlarla yedi derya dolar, yine de yolum bitmek bilmez!
- B) Gökyüzü bugün bir pamuk tarlası gibi bembeyaz görünüyor.
- C) Çocuk, bir bardak suyu içince kendine gelmeye başladı.
- D) Rüzgâr arkamdan haykırdı: "Sen o kadar hızlısın ki, tüm kıtaları bir saniyede geçersin, ben sana asla yetişemem!"

7. Güneş, bu sabah altın saçlarını omuzlarımıza dökerek bizi uyandırdı. O kadar neşeliydi ki ışığıyla dünyayı bir gül bahçesine çevirdi. Dağlar, bu güzellik karşısında saygıyla eğilirken bir damla gözyaşım sel olup vadilere aktı.

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Benzetme – Kişileştirme – Abartma
- B) Kişileştirme – Konuşurma – Tezat
- C) Abartma – Tezat – Benzetme
- D) Konuşurma – Benzetme – Kişileştirme

8.

Aşağıdakilerin dizelerin hangisinin sonunda herhangi bir ses benzerliği yoktur?

- A) Sanma bir gün geçer bu karanlıklar
Gecenin içinde yine gece var
- B) Geçti istemem gelmeni
Yokluğunda buldum seni
- C) Derinden derine ırmaklar ağlar
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi
- D) Kandilli'de, eski bahçelerde
Akşam kapanınca perdeler de

9.

Karlı dağların başında bir kartal gibi mağrur bekleyen yalnızlık, güneşin doğuşuyla yerini kalabalık düşüncelere bıraktı.

Bu cümledeki "yalnızlık - kalabalık" kelimeleri arasındaki söz sanatı, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Rüzgâr fısıldadı kulağıma eski masalları.
- B) İçimde bir yangın var, dışım buz tutmuş.
- C) Dünya, üzerinde yürüdüğümüz büyük bir sahneymiş.
- D) Bulutlar, pamuk şekerleri gibi gökyüzünü sardı.

10.

Gözlerin iki yıldız damlası
Çalar akşamla kapımı
Bir yağmur başlar içimde yeşil
Döker üzüntü yapraklarını

Bu şiirde başvurulmuş söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Zıtlık- Kişileştirme
- B) Benzetme- Abartma
- C) Abartma- Zıtlık
- D) Benzetme- Kişileştirme

1. Büyüdüm deniz gören bir sokakta
Yosun kokardı kuşlar
Balıkçılar taptaze gezinirdi sabahları
Martılar sevinirdi en fazla

Şiirde kişileştirilen varlığın görseli aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

2. Kitaplar, kapağını her açtığımızda bizi bambaşka dünyalara götüren sessiz rehberlerdir. Onlar bize hayatı, insanları ve kendimizi anlatır. Ünlü düşünür Bacon'a göre "Bazı kitapların tadına bakılmalıdır, bazıları yutulmalıdır ama çok azı çiğnenip sindirilmelidir." İyi bir kitap, zihnimizde yeni pencereler açar ve bakış açımızı sonsuza dek değiştirir.

Bu metinde başvurulmuş söz sanatı ve bunun göstergesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Benzetme, kitapların bilgi verme yönüyle öğretmene benzetilmesi
B) Kişileştirme, kitaplara insanlara özgü "öğretme" yeteneğinin verilmesi
C) Abartma, kitapların öneminin olduğundan çok daha fazla gösterilmesi
D) Tezat, "sessiz" ve "öğretmen" kelimelerinin zıt anlamlı olarak kullanılması

3. Aşağıdaki tabloda şiirle ilgili kavramlar ve kavramların tanımları karışık olarak verilmiştir.

1	Dize sonlarındaki yazılışları aynı, görevleri farklı ses benzerliğidir.	a	Redif
2	Dize sonlarında görevleri aynı olan eklerin veya kelimelerin tekrarıdır.	b	Kafiye
3	Şiirde dört dizeden oluşan kümeye verilen isimdir.	c	Beyit
4	Şiirin her bir satırına verilen isimdir.	d	Dörtlük

Buna göre, kavramlar ve tanımlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

- A) 1 – b B) 2 – a C) 3 – d D) 4 – c

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

4. İnsan dışı varlıkların insanlara özgü konuşma özelliğiyle donatılmasına konuşturma (intak) denir. Genellikle fabllarda ve masallarda karşımıza çıkan bu sanat, anlatıma canlılık katar.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde "konuşturma" sanatı vardır?

- A) Küçük bir çeşme vardı yol kenarında. Dağlardan gelen soğuk suyuyla gelip geçen yolcuların susuzluğunu giderir, onlara ferahlık verirdi.
- B) Ağustos böceği, bütün yaz saz çalıp şarkı söylemiş; kış gelince bir tane bile buğday bulamayınca karıncanın kapısını çalıp "Bana biraz yiyecek ödünç verir misin?" demiş.
- C) Yaşlı çınar ağacı, yılların yorgunluğuyla eğilmişti. Dalları sanki gökyüzüne ulaşmak ister gibi yukarı doğru uzanıyordu.
- D) Tavşan o kadar hızlı koşuyordu ki arkasında bıraktığı toz bulutu tüm ovayı kaplamış, âdeta göz gözü görmez olmuştu.

5.

I. Metin

Uçun kuşlar uçun doğduğum yere;
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır.
Ormanlar koynunda bir serin dere,
Dikenler içinde sarı gül vardır.

Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI

II. Metin

İnsan çocukluğunu geçirdiği o eski kasabayı asla unutamıyor. Ne kadar uzağa giderse gitsin, burnunda hep o mahallenin fırınından çıkan taze ekmek kokusu tütüyor. Anılarını bir valize sığdırıp yanında taşısa da ruhu hep o topraklar çağırıyor.

Bu iki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. metin dize ve dörtlüklerden oluşurken, II. metin cümle ve paragraflardan oluşmuştur.
- B) Her iki metinde de duygusal bir anlatım hakimdir.
- C) II. metinde ses benzerliklerine yer verilmiştir.
- D) Her iki metinde de kişileştirmeden yararlanılmıştır.

6. Dağ başındaki yaşlı çınar ağacı, rüzgârın her esişinde derin bir iç çekerti. Yanı başındaki genç fidanlara bakıp gülümsedi ve onlara "Hayatın zorluklarına karşı dimdik durun, köklerinize sıkıca tutunun." diye fısıldadı. Gökyüzündeki bulutlar ise bu nasihatı duyunca hüzünlenip sessizce ağlamaya başladı.

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Abartma – Benzetme
B) Kişileştirme - Konuşturma
C) Benzetme - Kişileştirme
D) Konuşturma – Abartma

1 ve 2. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

Aşağıdaki tabloda verilen bilgilerin doğru (D) mu, yanlış (Y) mı olduğu belirlenip optiğe kodlanacaktır.

1.	"Düşüncem var, dağlar kadar / Deli olmak işten değil" dizelerinde bir şeyi olduğundan fazla göstererek abartma sanatı kullanılmıştır.
2.	"Ben senin en çok sesini sevdim / Buğulu çoğu zaman, taze bir ekmek gibi" dizelerinde bir varlık başka bir varlığa benzetildiği için benzetme sanatına yer verilmiştir.
3.	"Senin için dağları deler, yol açarım yar / Senin için denizleri kuruturum yar" dizelerinde iki karşıt durum bir arada söylenerek tezat (zıtlık) sanatına yer verilmiştir.
4.	"Sonbahar geldi yağmurla beraber / Boynu bükük duruyor kasımpatı" dizelerinde cansız bir varlığa konuşma özelliği verilmiştir.

1. Buna göre optiğin doğru kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	●	Y

B)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

C)

1	●	Y
2	D	●
3	●	Y
4	●	Y

D)

1	D	●
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tablodaki 3 numaralı bölümde yer alan söz sanatının özdeşi vardır?

- A) Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
- B) Tavan bir anne gibi eğilmiş üzerime
Duvarlar etrafımda kardeşlerim gibidir
- C) Elbette bugün ağlıyorsam yarın güleceğim
Elbette önce çekip gidip sonra döneceğim
- D) İşte doğduğun eski evdesin birden
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

3. • Dizelerdeki hece sayıları birbirine eşittir.
• Birinci, ikinci ve dördüncü dizeler arasında ses benzerliği vardır.
• Zıtlık sanatına yer verilmiştir.

Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi bu özelliklerin tümünü içerir?

- A) Ağaçlar hüznle yaprak döküyor
Gönlüme ayrılık derdi çöküyor
Bahar bitti artık, kışlar geliyor
Güneş bugün neden küskün bakıyor?
- B) Gül gül dedi bülbül güle
Gül gülmedi gitti
Bülbül güle, gül bülbüle
Yâr olmadı gitti
- C) Durgun bir denizdir benim umudum
Dertlerin elinden bir tas su içtim
Dünyanın yükünü sırtıma vurdum
Yine de ne durdum ne de yoruldum
- D) Yüce dağ başında siyah kar mısın?
Beni bu dertlere salan yar mısın?
Gündüz hayalimde, gece düşümde
Söyle benden başka biri var mısın?

4. I. Nasıl kar yağdı bugün, gece sabaha karşı
Ortalık bembeyazdı, sanki bir gelin gibi
II. Akşam çökerken şehir sessizliğe büründü
"Beni de hatırla," dedi yalnızlık usulca
III. Dün hilali gördüm gökyüzünde,
Sanki bir üzüntü vardı yüzünde.

Numaralandırılmış dizelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Benzetme	Kişileştirme	Tezat
B)	Tezat	Abartma	Kişileştirme
C)	Benzetme	Konuşturma	Kişileştirme
D)	Tezat	Benzetme	Konuşturma

1. Yeni aldığı ayakkabılar ayağını çok sıkıldığı için yürümekte zorlanıyordu." cümlesindeki altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde "sık-mak" sözcüğü gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Meyve suyunu taze içmek için portakalları iyice sıkı.
- B) Adamın anlattığı uzun hikâyeler, hepimizi çok sıkı.
- C) Kapının gevşeyen vidasını tornavida yardımıyla biraz sıkı.
- D) Islak çamaşırları makineye atmadan önce eliyle hafifçe sıkı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Sen oraya geliyorsan ben gelmeyeceğim.
- B) Hızlı tavşan, yavaş kaplumbağayı geride bıraktı.
- C) Yemek az geldi daha çok istiyorum.
- D) Kapalı duran pencere artık açık.

3. Temiz şeyler düşündük, tertemiz
Uzun yollar boyunca, beraber
Eli elimde, yan yana, sessiz
Çevremizde karanlık çiçekler

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkillemeye yer verilmiştir.
- B) Pekiştirmeli sözcük kullanılmıştır.
- C) Mecaz anlamlı kelime bulunmaktadır.
- D) Terim anlamlı sözcük vardır.

4. Aşağıdakilerin hangisinde "sıyırmak" sözcüğünün cümlede kazandığı anlamla yayıraç içinde verilen anlamı uyuşmamaktadır?

- A) Duvardaki çivi geçerken kolumu hafifçe sıyırdı. (Soymak veya o yüzeyin üzerini hafifçe çizip, yırtmak)
- B) O olaydan sonra sanırım kafayı iyice sıyırdı. (Akıl sağlığını kaybetmiş olmak)
- C) Pencerenin perdesini hafifçe sıyırdı ve dışarıda bekleyen kalabalığa baktı. (Çekip kurtarmak)
- D) Tencerenin dibinde kalan son lokma sosu da ekmekle sıyırdı. (Kazıyarak, silerek üzerinde veya içinde hiçbir şey bırakmamak)

5. Aşağıdaki cümle çiftlerinin hangisinde altı çizili sözcükler eş anlamlı değildir?

- A) • Uçak, yaklaşırken yavaşça alçalmaya başladı.
• Otobüsten indikten sonra markete doğru yürüdü.
- B) • Tanık, mahkemede doğruyu söyleyeceğine yemin ederek ifade verdi.
• Başarıya ulaşacağıma ant olsun, pes etmeyeceğim.
- C) • Yarın matematik sınavı olduğu için bütün akşam ders çalıştı.
• Bu imtihandan da başarısız olursam sınavta kalacağım.
- D) • Bilgisayarım açılmadığı için büyük bir sorun yaşadım.
• Aranızdaki meseleleri konuşarak halledebilirsiniz.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirme, diğerlerinden farklı bir yolla yapılmıştır?

- A) Masmavi gökyüzü, insana huzur veriyordu.
- B) Eski yapılar, sapasağlam ayakta duruyor.
- C) Piknikten sonra her tarafı tertemiz bırakıp ayrıldılar.
- D) Çocuğun elindeki kıpkırmızı elma, iştah açıcı görünüyordu.

7. (I) Pazar sabahı bahçe, kuşların şarkısıyla uyanıyordu. (II) Toprak o kadar ıslaktı ki ayaklarım içinde kaybolacak sandım. (III) Ağaçlar, dallarını bana uzatır gibi sallanıyordu. (IV) Güneş, yavaş yavaş gökyüzünü aydınlatıyordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede bahçeye insan özelliği verilmiştir.
- B) II. cümlede olay abartılarak anlatılmıştır.
- C) III. cümlede nitelikçe zayıf bir varlık başka bir varlığa benzetilmiştir.
- D) IV. cümlede kişileştirme sanatına başvurulmuştur.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük "nicel" anlamda kullanılmıştır?

- A) Taze haberlerin etkisiyle borsa bir anda hareketlendi.
- B) Pazardan aldığım ağır poşetleri eve taşıırken kollarım koptu.
- C) Arkadaşım bana karşı her zaman mesafeli davranır.
- D) Bu filmin çok ilginç bir konusu vardı.

9. Aşağıdaki tabloda 1. kutudaki sözcüklerin yakın anlamlıları 2. kutuya karışık olarak yazılmıştır.

1. Kutu	2. Kutu
Çevirmek	Kovalamak
Uyumak	Seyretmek
Kaçmak	Yatmak
Bakmak	Döndürmek

Buna göre 1. kutuda verilen sözcüklerden hangisinin yakın anlamlısı 2. kutuda verilmiştir?

- A) Çevirmek
- B) Uyumak
- C) Kaçmak
- D) Bakmak

10. Dilimizde pekiştirme yapmanın birkaç yolu vardır:

- I. İkilemeler arasına "mi" soru eki getirilerek: soğuk mu soğuk, kolay mı kolay
- II. Ses türemesi yoluyla: düpedüz, sırlıslıklam
- III. "m, p, r, s" ünsüzleri kullanılarak: yemyeşil, tertemiz

Buna göre,

Yemyeşil ağaçlarla çevrili bu vadide doğanın huzuru hâkimdi. Şehrin kalabalığından uzakta, tepedeki evinde yapayalnız yaşıyordu. Her sabah kuş sesleriyle uyanıp derin bir nefes alıyordu. Bu ıssızlık, onun için yalnızlık değil, büyük bir özgürlüktü.

metinde numaralanmış pekiştirme yapma yollarından hangilerinin örneği vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

11. Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili belirli bir kavramı karşılmasına terim anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler terim anlamlıdır?

- A) Bugün Türkçe dersinde zamirler ve edatlar konusunu detaylıca işledik.
 B) Annem, mutfakta en sevdiğim kek ve kura-biyeleri fırına verdi.
 C) Bahçedeki çiçeklerin her gün düzenli olarak su verilmeye ihtiyacı var.
 D) Akşam arkadaşlarımla sahilde yürüyüş yapıp biraz hava aldık.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Yaptığı hataların farkına çok geç (erken) vardı.
 B) Bu kadar ağır (hafif) poşetleri tek başına taşıyamazsın.
 C) Sorular beklediğimden çok daha basit (koylay) geldi.
 D) Tören alanı oldukça kalabalıktı. (tenha)

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisi soyut anlamlı bir sözcükle başlamıştır?

- A) Masanın üzerindeki kitaplar tozlanmış.
 B) Sevgi, paylaştıkça çoğalan bir hazinedir.
 C) Ağaçlar, baharın gelişiyle çiçek açtı.
 D) Telefonu çalınca aceleyle yerinden kalktı.

14. Köyün girişindeki devasa çınar ağacı, asırlardır süren yorgunluğuyla derin bir iç çekti. Yanından geçen dere ise cam gibi berrak suyuyla ona gülümsüyor, taşların üzerinden neşeyle atlayarak şarkılar söylüyordu.

Bu metindeki söz sanatlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Dere" insana özgü nitelikler verilerek kişileştirilmiştir.
 B) "Cam gibi berrak" ifadesinde benzetme sanatından yararlanılmıştır.
 C) "Derin bir iç çekti" ifadesinde abartma sanatı kullanılmıştır.
 D) "Taşların üzerinde neşeyle atlayarak şarkı söylüyordu." ifadesinde kişileştirme vardır.

15. Gönülümün kapısını kimseye açmadım bu yıl
 Umutlarım birer birer soldu döküldü yere
 Sessiz bir bekleyiş içindeyim şimdi
 Zaman sanki durmuş, akıyor artık
 "Açmak" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizelerdeki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Baharın gelişiyle birlikte kırlardaki bütün papatyalar açtı.
 B) Bu rengarenk tablo, odanın içindeki o kasvetli havayı iyice açtı.
 C) Uzun zamandır kapalı olan bu dükkânı nihayet yarın açıyorlar.
 D) Kendisine çok güvenmeme rağmen, özel sırlarımı ona asla açmadım.

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

16. Kandilli'de, eski bahçelerde
Akşam kapanınca perde perde
Bir hatıra zevki var kederde
Gönül, bir dal uçuşan bir kuştur
Zaman, durmaksızın koşan bir attır

Bu şiirde,

- I. Benzetme
- II. Konuşturma
- III. Abartma
- IV. Kişileştirme

söz sanatlarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I ve IV
- D) III ve IV

17. • Oyuncu, sahneye çıkmadan önce kostümünü son kez kontrol etti.
• Piyanist, üzerinde aylardır çalıştığı yeni bestesini dün akşam ilk kez çaldı.
• Davacı, uğradığı zararın telafi edilmesi için mahkemeye tüm kanıtlarını sundu.

Bu cümlelerde aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili terim kullanılmamıştır?

- A) Hukuk
- B) Tiyatro
- C) Sinema
- D) Müzik

18. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin Türkçe karşılığı yanlış verilmiştir?

A)	Absürt	mantıklı
B)	Adisyon	hesap fişi
C)	Versiyon	sürüm
D)	Slayt	yansı

19. Kavramların sayılabilen, ölçülebilen, azalıp çoğalabilen özelliklerini gösteren sözcüklere nicel anlamı sözcükler denir.

- I. Annem bugün çok lezzetli bir yemek yapmış.
- II. Çadır kurduğumuz bu dağ oldukça yüksek.
- III. Kitaptaki ilginç hikâyeler herkesin dikkatini çekti.
- IV. Arkadaşım bize karşı her zaman çok nazik davranır.

Bu açıklamaya göre numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisi nicel anlamlıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

20. Başarıya giden merdivenleri tırmanırken çoğu kişi kestirme yollar arar. Oysa gerçek başarı, sabırla ve ilmek ilmek işlenerek elde edilir. Bazıları sadece şansa güvenir ve hayatı boyunca istediklerinin I bekler. Ancak fırsatlar kapıyı çaldığında hazırlıklı olmayanlar, ellerindeki imkânları da II büyük bir pişmanlık yaşarlar. Unutmamak gerekir ki ter dökülmeden kazanılan zaferler, rüzgârın önündeki yaprak gibi dayanıksızdır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki söz gruplarından hangileri getirilmelidir?

	I	II
A)	gökten zembille inmesini	elden kaçırınca
B)	iğneyle kuyu kazmayı	geri kazanınca
C)	dört gözle bakmayı	avucuna alınca
D)	sabırla taş çatlatmayı	fark edince

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

21. Aşağıda "çıkmaq" sözcüğü farklı anlamlarıyla cümle içinde kullanılmıştır.

- I. Tatil, beklediğimizden daha masraflı çıktı.
- II. Dolabın kapağı, yerinden çıkmış.
- III. Uzun bir yolculuktan sonra dağa çıktılar.
- IV. Musluktan pis kokular çıkıyor.

Buna göre "çıkmaq" sözcüğünün kullanıldığı cümleler ve anlamları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Yerinde oynamak	Yayılmak	Ulaşmak, varmak	Mal olmak
A)	I	III	II	IV
B)	II	IV	III	I
C)	III	I	IV	II
D)	IV	II	I	III

22. Aşağıdaki tabloda, bazı sözcüklerin cümle içindeki kullanımına bağlı olarak kazandığı anlam özellikleri numaralandırılarak boş bırakılmıştır.

Kelime	Cümle	Anlam Özelliği
Dar	Şehrin dar sokaklarında hızlı hızlı yürüdük.	I
Ağız	Bu projede başarılı olmak için tek ağızdan konuşmalıyız.	II
Perde	Oyunun ikinci perdesinde oyuncular sahneye geç geldi.	III
Kırmak	Söylediği sözlerle arkadaşının kalbini çok kırdı.	IV
Yüz	Kitabın son yüz sayfasını bir solukta bitirdi.	V

Buna göre tabloda numaralanmış yerlere getirilmesi gereken kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV	V
A)	Gerçek	Terim	Mecaz	Gerçek	Sesteş
B)	Gerçek	Mecaz	Terim	Mecaz	Sesteş
C)	Sesteş	Gerçek	Terim	Terim	Gerçek
D)	Sesteş	Mecaz	Gerçek	Mecaz	Terim

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

23. Güneşin sıcak (gerçek anlam) ışıkları pencereden süzülürken yeni bir güne uyandım. Kitabımı alıp bahçeye çıktım, sayfaların arasında derin (mecaz anlam) bir yolculuğa çıktım. Okuduğum hikâye o kadar acı (mecaz anlam) bir sonla bitti ki gözyaşlarımı tutamadım. Sonra annemin mutfaktan gelen tatlı (gerçek anlam) gülüşüyle kendime geldim.

Metinde geçen sözcüklerden hangisinin anlam özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) sıcak B) derin C) acı D) tatlı

24. Aşağıda A ve B kutularındaki bazı sesteş sözcüklerin anlamlarına yer verilmiştir.

A

- Uskumrugillerden, eti esmer, büyüklüğüne göre çeşitli adları olan pulsuz bir balık
- Birdenbire duyulan acı, ağrı, şaşırma, ürkme veya sevinç anlatan bir söz
- Akciğerlere çekilen, akciğerlerden atılan hava

B

- Art arda gelen iki yeni ay arasında geçen süre.
- Rengi atmış olan, uçuk
- Yurdumuzda yetişen meşe türlerinin uzunca, fındığa benzeyen, sert ve pürüzlü, bir yüksük içinde bulunan, tanen bakımından zengin meyvesi;

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamı her iki kutucukta da yoktur?

- A) Ay B) Yaş C) Palamut D) Soluk

25. Günümüzde pek çok insan, modern dünyanın sunduğu hazır kalıplara girmek için büyük çaba harcıyor. Modayı, popüler fikirleri ve yaşam tarzlarını sorgulamadan kucaklayan bu bireyler, aslında farkında olmadan başkalarının aynasında kendine yer arıyorlar. Kendi gerçek ihtiyaçlarını keşfetmek yerine, sadece dışarıdan nasıl göründüklerine odaklanıyorlar.

Bu parçada "başkalarının aynasında kendine yer aramak" sözüyle vurgulanmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarının fikirlerine saygı duymak ancak onlara körü körüne bağlanmamak
B) Kendi yeteneklerini ve sınırlarını gerçekçi bir şekilde değerlendirebilmek
C) Toplumsal kabulleri kendi doğrularının önüne koyarak kişiliğini törpülemek
D) Geçmişteki hatalardan ders çıkararak geleceğe daha sağlam adımlarla ilerlemek